

MAAILMAN ERI KULMILTA

Jordania torjui Israelin esityksen

AMMAN Jordania - Jordania torjui viime viikon tiistaina Israelin pääministerin Shimon Peresin ehdotuksen suorista rauhanneuvotteluista. Jordania hallituksen edustaja sanoi Ammanissa, että hallitus pyysy kannassaan, jonka mukaan Jordania ja Israelin välinen erillissopimus ei ole mahdollinen.

Lähi-Idän rauha on neuvoteltava kansainvälisessä kokouksessa johon osallistuvat YK:n turvallisuusneuvoston viisi pysyvää jäsenmaata ja kaikki Lähi-Idän selkkauksen osapuolet, todettiin hallituksen lausunnossa.

Hallituksen kerrottiin kuitenkin tutustuvan Peresin ehdotukseen, jonka hän teki puheessaan YK:n yleiskokouksessa viime viikon maanantaina.

OECD patistaa työllistämään

PARIISI, Ranska - Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö OECD kehottaa läntisiä teollisuusmaita nykyistä tehokkaampiin toimiin työttömyyden torjumiseksi. Jos työllisyyden hoitoon ei kiinnitetä riittävästi huomiota, v. 1986 ja sen jälkeen uhkaa uusi ennätystyöttömyys, todetaan OECD:n viime viikolla julkistetussa työllisyysraportissa.

Sen mukaan yhä suurempi osa työttömistä on juuri koulunsa päättäneitä nuoria ja pitkäaikaistyöttömiä. Taloudellisen kasvun synnyttämät työpäikat eivät riitä koulunsa päättäneille nuorille useimmissa teollisuusmaissa, sanotaan katsauksessa.

Sinä perätään hallituksilta nykyistä tarmokkaampia kokonaisvaltaisia toimia työttömyyden todelliseksi supistamiseksi. On löydettävä oikea sekoitus taloudellisia ja työmarkkinoin koulutusta, sosiaalista ja koulutuspoliittisia toimia. Iralliset ja yksittäiset ponnistukset eivät riitä, todetaan OECD:n raportissa.

Duarten tytär vapaaksi

SAN SALVADOR El Salvador - Vasemmistolaiset sissit vapauttivat presidentti Jose Napoleon Duarten tyttären viime viikon torstaina pidettyään häntä vankina 44 päivän ajan.

Ines Guadalupe Duarte Duranin lisäksi kapinalliset vapauttivat ainakin 28 kunnallisen viranomaisista. Vahvokaupaksi Duarten kristillisen demokraattien hallitus vapautti 22 poliittista vankia ja salli 96 haavoittuneen sissin poistumisen maasta.

Duarten tytär ja hänen ystävänsä, joka kidnappattiin hänen kanssaan, vapautettiin keskiviikkona Tenancingon kaupungissa, noin 25 mailia koilliseen maan pääkaupungista, Arkkipiispa Arturo Rivera y Damas, Kansainvälisen Punaisen Ristin edustaja sekä Ranskan, Saksan ja Meksikon suurlähettiläät olivat paikalla.

"Olen oikein onnellinen", olivat Ines Duarten ainoat sanat lehdistölle hänen tavatessaan jälleen isänsä. He halasivat toisiaan pitkään, kumpikin kyynelilmäisenä.

Sen jälkeen Ms. Duarte, 35, syläili kolme lastaan ja muita paikalla olleita sukulaisiaan.

Suomella vankka usko YK:n päämääriin

YK - NEW YORK (Tuomo Lilja) Huolimatta siitä, että YK:n monetkin tavoitteet ovat jääneet saavuttamatta usko Suomi edelleen vankasti maailmanjärjestön peruskirjaan sisältyvien päämäärien ja periaatteiden merkitykseen.

Tätä tähdensi tasavallan presidentti Mauno Koivisto puheessaan YK:n yleiskokouksessa viime viikon tiistaina. Hän muistutti myös, että maailman kansakunnat ovat onnistuneet yhdessä keskeisessä yhteisessä tavoitteessaan. "Ihmiskunta on onnistunut välttämään uuden maailmansodan ja sen perikadon, jota tällainen sota merkitsisi", hän sanoi.

Presidentti uskoi, että myönteiset saavutukset epäilemättä tulevat saamaan keskeisen sijan YK:n 40-vuotisjuhlallisuuksien merkisissä esitettävissä lausunnoissa.

Rakentavaksi ja maltilliseksi luonnehditussa puheessaan presidentti kiinnitti erityishuomiota jäsenvaltioiden oikeuksien turvaamiseen kansainvälisessä yhteisössä, taloudellisen ja sosiaalisen yhteistyön lisäämiseen ja ydinaseistuksen vähentämiseen.

Juuri ydinaseistuksen vähentämisen ja maailmanlaajuisen taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämisen Koivisto nosti YK:n tämän hetken kiiresimmäksi tehtäväksi.

YK:n peruskirjan ihanteet kestävät edelleen. Järjestö on onnistunut yhdessä kaikkein keskeisimmistä tavoitteistaan eli uuden maailmansodan syttymisen ehkäisemisessä. YK:n kamppailu kansallisten itsemääräämisoikeuksien puolesta on ollut tuloksellista.

Muun muassa nämä paljon kritisoitun maailmanjärjestön myönteiset piirteet ja saavutukset sisältyivät presidentti Mauno Koiviston tiistaina pitämään YK-puheeseen.

Puheensa aluksi presidentti tähdensi Suomen vankkumaton usko YK:n peruskirjaan sisältyvien päämäärien ja periaatteiden merkitykseen.

"Kun Suomesta tuli YK:n jäsen kolmekymmentä vuotta sitten, totesi edustajamme: Tähän rakentavaan työhön ihmiskunnan hyväksi Suomi osallistuu omilla aatteillaan ja pyrkimyksillään haluaa täysin sydämin osallistua." Tämän mukaisesti toimimme edelleenkin, Koivisto painotti.

Kriittikkinsä maailmanjärjestöä kohtaan Koivisto esitti kysymysten muodossa: "E-lämmekö paremmassa maailmassa kuin 40 vuotta sitten? Onko nykyään vähemmän väkivaltaa ja sota? Onko ihmisten kärsimys vähentynyt? Suhtautuvatko kansakunnat nyt luottavaisemmin tulevaisuuteen?"

"Yksinkertaisia vastauksia ei ole, mutta nämä kysymykset on syytä esittää. Pelkään, että jotkut vastaukset eivät vastaisi niiden valtioiden odotuksia, jotka loivat uuden maailmanjärjestön vuonna 1945", presidentti sanoi.

Toisaalta hän muistutti, että eräissä keskeisissä tavoitteissa maailman kansakunnat ovat onnistuneet. "Ihmiskunta on kyennyt välttämään uuden maailmansodan ja sen perikadon, jota tällainen sota merkitsisi. Jos tässä oltaisinkin epäonnistuttu, olisivat kaikki YK:n ponnistukset ja saavutukset olleet turhia."

Presidentti Mauno Koivisto kiinnitti huomionsa YK:n merkitykseen ydinaseistukseen ja maailman taloudelliseen ja sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen puheessaan YK:n yleiskokouksen juhlaistunnossa.

Myönteiset saavutukset tulevat epäilemättä saamaan keskeisen sijan juhlaistunnon merkisissä esitettävissä lausunnoissa, Koivisto arvioi.

YK:lla on arvovaltaa

Yleiskokous on Koiviston mukaan ollut se elin, jonka kautta jäsenvaltioiden ääni on kantanut maailman huomiota. "Tämä ääni on usein saattanut olla heikko, mutta sitä on vahvistanut peruskirjassa ilmaistu yhteinen päämäärä. Kansallista itsemääräämisoikeutta ja rötusorron vastaista kamppailua koskevissa kysymyksissä yleiskokouksen moraalinen arvovalta on peräntämatommuudellaan murtanut vastarinnan muureja."

"YK:lla on arvovaltaa toisessakin mielessä. Se edustaa pyrkimystä luoda järjestystä ja ylläpitää turvallisuutta vahvojen ja heikkojen maailmassa. YK:n ainutlaatuisuus näkyy parhaiten sen roolissa pienten ja heikkojen oikeuksien vartiijana. Nämä pienet ja heikot ovat ihmiskunnan enemmistö."

Suomi tulee tekemään kaikkensa jotta YK edelleen huolehtisi tästä tehtävästä."

Pienten valtioiden näkökulman presidentti liitti myös ydinasearvoonsa. "Tasapaino ydinasevaltioiden kesken ja ydinaseiden määrää koskevat rajoitukset ovat mitä suurimmassa määrin toivottavia. Pienillä valtioilla on kuitenkin oikeus vaatia enemmän. Ne odottavat ydinasevaltioilta isompia turvallisuustakuita ja sovituttua käyttäytymissääntöä. Vaarallisessa maailmassa ne tarvitsevat ydinaseettomia vyöhykeitä samoin kuin muita luotettavia lisäviä toimenpiteitä."

"Mitä kauemmin kestää uusien sopimusten aikaansaaminen joukkotuhoväestön säätelämiseksi ja vähentämiseksi, sitä enemmän tarvitaan takeita siitä, ettei näitä aseita koskaan käytetä."

Peruskirjan henki kestää

Koivisto muistutti, että valtioiden toiminnan perussäännöt ovat YK:n peruskirjassa.

ovat YK:n peruskirjassa. Mikäli sitä olisi täysin kunnioitettu, ei muita säännöksiä tarvittaisi. Itse asiassa maailman ongelmat ja maailmanjärjestön vaikeudet eivät johdukaan peruskirjan puutteellisuudesta, vaan meidän järjestön jäsenien kyvyttömyydestä päästä yhteisymmärrykseen peruskirjan kaikkien määräysten täytäntöpanemisesta, presidentti totesi.

Puheensa taloudellisia ja sosiaalisia oloja koskevassa osassa Koivisto painotti, että saman maailman yhteisön jäseninä meidän tulee pitäytyä samaan yhteiseen hyvinvointiin. Valtioehtona on sanolukvaamaton inhimillinen kärsimys, katkeruus ja riisto.

"Edelleen on olemassa suuria eroavuuksia kansojen taloudellisissa saavutuksissa ja hyvinvoinnissa. Tiloisuus siitä johtaa huoleen eräistä maailmantalouden perustavista laatu-olovista kehityspiirteistä."

"Yleisesti tunnustetaan, ettei sosiaalinen kehitys ole yksinomaan jatkuvan taloudellisen kasvun jatkoa."

\$221 miljoonaa AIDSin tutki mustyöhön

WASHINGTON - Viime viikon keskiviikkokesästä istun- nossaan senaatti myönsi \$105 miljoonan määrärahan työvoimaministeriölle ja sosiaali- ja terveysministeriölle siitä huolimatta, että supistuksia oli vaadittu kaikissa sisäpoliittisissa ohjelmissa.

Äänin 83 - 15 senaattorit hyväksyivät vuoden 1986 lakiehdotuksen, mihin sisältyy \$221 miljoonaa AIDSin tutkimustyöhön ja hoitoon. Senaattori Lowell Weicker (R-Conn.) sanoi taudin olevan "suurimman kriisimme."

Weicker kehoitti kolleegojaan hylkäämään supistusehdotukset ja sanoi lakiehdotuksen koskevan sellaisia ohjelmia, jotka koskevat "elämää" verrattuna puolustusvoimiin, minkä ohjelmat koskevat "kuolemaa". Ainoastaan puolustusvoimien budjetti ylittää nyt myönnetyn määrärahan.

Läpäissyt lakiehdotus oli noin \$5 miljoonaa enemmän kuin presidentti Reaganin ehdotus ja \$800 miljoonaa enemmän kuin edustajahuoneen versio. Edustajahuoneen ja senaatin jäsenistä koostuva konferenssi-komitea saa nyt tehtäväkseen kompromissin laatimisen.

Weicker sanoi uskovansa presidentti Reaganin allekirjoittavan lopullisen ehdotuksen.

Weicker epäili, että AIDSin tutkimuksen hoitoon myönnetty \$221 miljoonaa eivät ole riittävä rahamäärä. Noin \$16 miljoonan avulla pystytään neljä eri hoitokeskusta eri puolille maata.

Kokonaissumma jakautuu seuraavasti: Sosiaali- ja terveysministeriölle \$79.6 miljoonaa, \$18.3 miljoonaa operusministeriölle, \$6.5 miljoonaa työvoimaministeriölle ja \$766 miljoonaa muille teollisuuslaitteille.

Islannin naiset lakossa

REYKJAVIK Islanti - Islannin naispolinen presidentti Vigdis Finnbogadóttir osallistui viime viikon torstaina kymmenien thansien kansaissaaransa kanssa 24-tuntisen lakoon protestoidakseen miesten etuoikeuksia.

VIGDIS FINNBOGADOTTIR
Joins other women in strike

Lakon johdosta joitain kouluja jouduttiin sulkemaan. Lakko lamautti myös saarivaltion kalateollisuuden lähes kokonaan.

Onnettomien miesten joukko täytti monet ravintolat aamuvarhaisella heidän vaimojensa kieltäytyttyä valmistamasta aamiaista. Useimmat puhelinkeskukset olivat myös mykkinä.

Noin 25.000 naisen joukko- yllä neljännes Reykjavikin asukasluvusta - kokoontui kaupungin torille, missä puhujat sanoivat miesten jättäneen naisille huonopalkkaisimmat työpäikat. Puhujien mukaan naiset ovat huonommassa asemassa nyt kuin 10 vuotta sitten.

Kokoukseen osallistuneet

Social Security- korotus minimaalinen

WASHINGTON - Hallituksen viime viikkoisen ilmoituksen mukaan Social Security-hyvi- tykset nousevat 3,1 prosentilla tammikuussa. Korotus on al-

haisin kymmeneen vuoteen.

Korotuksen johdosta keski- verto eläkeläinen, jonka nykyinen kuukausivastus on \$464, löytää 14 ylimääräistä dollaria pussistaan. Vastavasti \$717 maksimieläke nousee \$739:ään kuukaudessa.

Jos inflatio olisi jättänyt alle kolmen prosentin, Social Security-hyviksissä ei olisi tapahtunut minkäänlaisia muutoksia. Kolme prosenttia on minimiraja.

Korotusten johdosta Social Security-järjestelmän menot kasvavat \$5,8 miljardilla vuonna 1986.

Automaattisena seurauksena on myös Social Security verotuksen maksimirajan nousu \$39,000:stä \$42,000:een. Maksimiverotus ylittää \$3,000:n rajan ensimmäisen kerran.

Nykyisellään työnantaja ja työläisiä verotetaan 7,05 prosentilla ansioista. Tammikuun 1. päivästä se nousee 7,15 prosenttiin.

Social Security hallinnon edustajan James Brownin mukaan muistakin muutoksia tapahtuu ensi vuonna. Niiden joukossa mm. seuraavat:

- Alle 65-vuotiaat voivat ansaita \$5,760 ennenkuin menettävät hyviksiään. Nykyinen summa on \$5,400.

- 65-69-vuotiaiden kohdalla vastaava lukema nousee \$7,320: sta \$7,800:aan. 70-vuotiaita ja sitä vanhempia ei rajoiteta millään tavalla.

Suuri taidevarkaus Pariisissa

PARIISI, Ranska - Ainakin viiden aseistetun miehen joukko varasti neljä arvokasta impressionistista maalusta Marmottanin museosta sunnuntai- ja maanantai- aamu- tina. Varastettujen maalusten joukossa oli mm. Claude Monetin tunnettu "Auringon nousu" ja Pierre Auguste Renoirin "Kylpijät".

Varkaista kaksi saapui museoon tavallisia maksavina vierailijoina. He pitivät sitten yhdeksän vartijaa ja 40 muuta vierailijaa vankinaan kolmen muun rosvon poistaessa maalaukset seiniltä tai niiltä suojelevista lasikaapeista.

Miehet siirsivät maalaukset - viisi Monetin, kaksi Renoirin, sekä yhden Berthe Morisotin ja Narusen tuotannosta - museon edustalla odottaneen auton tavarasäiliöön ja pakenivat paikalta. Koko toimitus kesti vain viitisen minuuttia.

Poliisien ja taidehistorioitsijoiden mukaan taidevarkaus oli yksi vuosisadan suurimmista koko maassa.

Museon kuraattorin Yves Brayerin mukaan maalusten kokonaisarvo on noin \$15,5 miljoonaa.

This week in

The Finnish-American

RAIVA AJA

Page 3

- Finnish American Double Agent? Kaarlo R. Tuomi's book about his life as spy was reviewed by Lauri Haataja of the Helsingin Sanomat. It was translated for Raivaja by Roy Helander.
- Let's not repeat the error of 1936
- FinnFest USA '84 Video at Saima Park
- Work Abroad 1986 American-Scandinavian Foundation is seeking students for its training program in Scandinavia and Finland.

Reagan YK:ssa

Presidentti jätti aseriisunnan taka-alalle

Maailman levottomuuspiiret

Ulkomaisten joukkojen tulee välttävän tai lopettavan poliittiset vaikutuksensa Afganistanin, Kamputsean, Etiopian, Angolan ja Nicaraguan asioihin.

Aseriisunta

Yhdysvallat tutkii huolellisesti Neuvostoliiton uusia aseidenriisuntatietoja. Presidentti uskoo ehdotusten joukossa olevan hyviä ajatuksia, joita voidaan kehittää tästä edelleen.

Huippukokous

Presidentti sanoi uskovansa Ge- neven huippukokouksen olevan alkuna uusille paremmille suhteille. Presidentin mielestä tapaaminen voi olla rakentavaa erimielisyyksistä huolimatta.

Ihmisoikeudet

Presidentin mukaan diktatuurit, mikä kontrolli kansalais- tensa elämää, uskomuksia, toimia sekä suhteita muuhun maailmaan, ei ole hyväksyttävää.

Puheessaan Yhdistyneissä Kansakunnissa viime viikolla presidentti Reagan jätti aseriisunnan taka-alalle ja piti sen sijaan puheen, mikä oli säilyttään kommunismin vastainen. Presidentti puolusti jälleen Yhdysvaltain Tähtien Sota-suunnitelmaa, jota Neuvostoliitto pitää aseidenriisunnan tärkeimpänä komppakivenä. Reagan siirsi puheensa pääpainon alueellisiin kiistoihin ja nosti niiden ratkaisun keskeisimmäksi tavoitteeksi.

U.S.P.S. 454580

RAIVAaja

(THE PIONEER) - Established 1905

Published by RAIVAaja PUBLISHING CO.
Weekly on Thursday except when Holiday falls on
Thursday, then on Wednesday
147 Elm St., P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Phone (617) 343-3822
Second Class postage paid at Fitchburg, MA

Marita Caution Editor J. N. Retila Manager

SUBSCRIPTION RATES (TILAUSHINNAT)

UNITED STATES	CANADA
12 Mo. \$20.00	
6 Mo. 13.00	
3 Mo. 9.00	
FINLAND	
12 Mo. \$24.00	
6 Mo. 17.00	

Sin gle copies 35c

AIDS

Senaatti toimi oikein myöntäessään viime viikossa istunnossaan 221 miljoonan dollarin määrärahat AIDSin tutkimustyöhön ja hoitotoimiin.

AIDS on lyhenne sanoista "acquired immune deficiency syndrome", hankittu immuuteetin vajavaisuusyndrooma. Virus tuhoaa normaalin itsepuolustusmekanismin ja seurauksena on kuolema. Ainakaan toistaiseksi taudille ei olla keksitty minkäänlaista hoitokeinää.

Tilastojen mukaan tautiin on sairastunut yli 13,000 ihmistä sitten vuoden 1979. Noin 7,000 tiedetään kuolleen seurauksena. Suurin osa uhreista on homoseksuaalisia miehiä, pistoksina otettavien huumeiden käyttäjiä tai verenvuotoa sairastavia ihmisiä, jotka ovat saaneet viruksen verensiirron yhteydessä. Taudin tiedetään liivävän suun ja veren kautta.

Homoseksuaalit ovat jo pitkään valittaneet taudin tutkimustyöhön ja hoitoon myönnettävien määrärahojen puutteellisuudesta. Rahoitussummat ovat olleet lähes mitättömiä juuri sen johdosta, että suurin osa uhreista on ollut heidän ryhmänsä edustajia. Näyttelijä Rock Hudsonin, joka myöhemmin menehtyi seurauksena, sairastuessa tautiin ja puhuessa siitä hyväntekeväisyystilaisuudessa, antoi uutta pontta rahoituksille. Amerikkalaiset ovat aina rakastaneet filmitähtejään.

Pahempaa kuin itse tautikaan on kuitenkin se suunnaton pakokauhu, minkä valtaan amerikkalaiset ovat antautuneet sen johdosta. Gallupin toisensa jälkeen on osoittanut erittäin selvästi amerikkalaisten uskon mieluummin huhupuheisiin kuin lääkärin ja muiden asiantuntijoiden mielipiteisiin. Seurauksena he haluavat eristää AIDSiä sairastavat ihmiset muista erilleen. Heille ei riitä, että viiruksen uhrit saavat jo kärsiä, koska ovat sairastuneet parantumattomaan tautiin. Heidän mielestään kärsimykseen tulisi olla kaksinkertainen: koulujen ja työpaikkojen ovet pitäisi sulkea, uhrien tulisi asua muista ihmisistä erillä omissa "leireissään", heidän ei tulisi hakeutua sairaalahoitoon jne. . . Listaa voisi jatkaa lähes loputtomiin.

Tilastot osoittavat aivan selvästi, että tauti ei tartu tavomaisen kosketuksen tai kontaktin välityksellä. Testit osoittavat, että yksikään AIDSiä sairastavan henkilön läheisistä perheenjäsenistä (seksuaalisia kumppaneita lukuunottamatta) ei kanna viirusta.

Federaalinen Center for Disease Control (CDC) muistuttaa, että ellei tauti ole tarttunut perheenjäsenien monivuotisen halailun, suutelu, syläilyn, juomalasiensa ja kylpyhuoneiden jakamisen välityksellä, niin miksi se tarttuisi tavallisissa luokahuoneissa tai toimistoissa?

Senaatti on vihdoinkin ymmärtänyt, että ainoa keino kontrolloida AIDSiä on antaa tuntuvaa rahallista apua taudin tutkimustyöhön mahdollisen hoitokeinon löytämiseksi.

ISIENSÄ LAPSI.

Minä lopetan rukoillen, että voima, joka kansojen kohtaloita johtaa, antaisi sen päivän koittaa, jolloin kaikki Suomen pojat ovat ylpeitä siitä, että ovat isiensä lapsia.

M.A. Castren, 1841

Nimipäivät

Marraskuun 7 p. Taisto
Marraskuun 8 p. Aatos
Marraskuun 9 p. Teuvo
Marraskuun 10 p. Martti
Marraskuun 11 p. Panu
Marraskuun 12 p. Virpi
Marraskuun 13 p. Anu, Kristian

Tarua, totta vai kumpaaakin

Arkadi N. Shevchenko on rikastunut Yhdysvalloissa muistelmillaan.

Neuvostoliittolaisen huippuloikkarin muistelmien menestyvät mutta niiden todenperäisyyttä epäillään

Suomen kirjamarkkinoille sysätään parhaillaan neuvostoliittolais-yhdysvaltalais in voimin valmistettua kuumaa tavaraa, jonka alkuperä on hämärän peitossa ja sisältö vähintään kyseenalainen.

"Syksyn kokkiraksi" mainostetaan Arkadi N. Shevchenkon toista "Välirikko Moskovan kanssa." Nytsä suomalaisenkin lukija kosketuksen maailman valtapiirin, poliittiseen viidakkoon ja sen asukkaisiin, kustannusliike Gummerus kehua. Muistelmateosta kustantaja vertaa "jännitysromaanin."

Yhdysvalloissa kohua herättäneen arvostelun mukaan kyseessä on liikka jännitysromaanin muistuttava teos. Kun sitä muokattiin, höttöjä ja pakotettiin rautaiseksi myyntimenestykseksi, turvautui ilmeisesti paljolti mielikuviin.

Suomennoksen kannessa on selonteko sisällöstä: "Korkearvoisin neuvostoviranomainen (silloinen YK:n apulaispääsihteeri) joka milloinkin on loikannut länteen kertoo jännittävän tarinan Kremlin sisäisestä toiminnasta, omasta ristiriitojen täyttämästä elämästään ja vakoihin pelottavasta maailmasta johon hänet vedettiin mukaan."

Kustantajan selonteossa on heti virhe. Kirjan tekijä oli alipääsihteeri eikä apulaispääsihteeri, joita suoraan viilee Yhdistyneiden Kansakuntien päämajan käytävillä New Yorkissa. Sen sijaan järjestön huipulla toimii alipääsihtereiden pieni siäpiiri.

Neuvostodiplomaatti Shevchenko kuului todella tähän siäpiiriin, kun hän Yhdysvaltain tiedustelupalvelun CIA:n ja liitovallion keskusrikospoliisin FBI:n avustamana "loikkasi" huhtikuussa 1978. Valtavan uutiskahvon saatamana hän katosi saman tien julkisuudesta kertomaan tietonsa uuden isäntänsä ääninauhoil.

Shevchenko ilmaantui julkisuuteen yllättäen ja varsin huvittavissa puitteissa seuraavana syyskuun. Hän istui yhdysvaltalaisine "saattajineen" washingtonilaisen ravintolan aurinkoisella sisäpöydällä, kun paikalle marssi televisio yhtiö NBC:n kuvausryhmä kameran merkivallo palaen. Kymmenet miljoonat amerikkalaiset näkivät kuvauksista, kuinka loikkari ja hänen seuraajansa sanoivat muistelmistaan leikkauksia.

Saattajat toipulivat nopeasti min tyrmästykseltä. Hesähtäivät ulos kuvasta aivan kuin torakat tiskipöydältä kun washingtonilaisessa tai moskvalaisessa keittiössä sytyttyä yöllä valon. Myös Shevchenko liivisti pian paikalta.

Hilpeän välitauksen oli järjestänyt 22-vuotias tummukainen kaunotar nimeltä Judy Chavez. Hänet oli FBI:n avulla pestetty yhdestä pääkaupungin puhelinlaitteistosta Shevchenkon henkilökohtaiseksi seuralaiseksi.

Chavezin palvelukset olipalkittu ruhtinaallisesti. Hän sai loikkarilta, jolle oli YK:sta annettu mojavat eläkerahat, muutamien vilkon työstä noin 35,000 dollaria, punajsen Corvette-urheiluauton ja aurinkoloman Karibianmerellä.

Mutta Chavez oli ahne. Hän kyhäsi haamukirjoittajan avulla pikaisesti kokemuksistaan kirjan "Defector's Mistress"

(Loikkarin rakastajatar). Sen mainostamiseksi hän järjesti televisiolohjelman kuokkavieraaksi pahaa-aavistamattoman Shevchenkon lounaalle.

Ensimmäinen käsikirjoitus hylättiin

Tässä vaiheessa neuvostoliikkari oli jo kertonut CIA:lle ja FBI:lle tietonsa, jotka osoittautuivat pettymykseksi. Niissä ei asiantuntijien lähteiden mukaan ollut lainkaan dynamiittia.

Shevchenko pystyi kuitenkin myymään tarinansa tunnetulle newyorkilaiselle Simon & Schuster -kustantamolle. Se lupasi mukhean palkkion muistelmakäsikirjoituksesta, jonka piti valmistua vuodessa.

Entinen neuvostodiplomaatti, joka oli aiemmin laatinut vain kuvia ja propagandapitoisia kirjoituksia aserajoituneuvotteluista, ryhtyi kirjoittamaan tarinansa venäjäksi. CIA hommasi avuksi kääntäjiä.

Vuotta myöhemmin Simon & Schuster hylkäsi kirjan. Kustantamossa todettiin, että käsikirjoitus oli puiseva, akateeminen ja "uskomattoman tylsä". Shevchenko "ei osannut kirjoittaa ja kama oli aina myös myöhässä", kustannusvirkaillat sanoivat.

Simon & Schusterin johtava kirjailijain toimittaja Michael Korda, yksi alan huipputimmiä Yhdysvalloissa, perusteli myöhemmin päätöstään The Washington Post -lehdelle:

"Hylkäsin sen, koska se a) ei ollut mielenkiintoinen, b) ei ollut maksamamme rahan arvoisen ja c) ei esittänyt huipputason neuvostojohdajista paljastuksia, joita olimme odottaneet."

Epäonnistunut kirjailija ja kustantamo käärijöivät vielä ennakkopalkkion takaisinmaksusta. Tässä yhteydessä Shevchenko, joka hävisi oikeusjutun, antoi myöhemmin kiinnostavaksi käyvä valaehroksen lausunnon. Sen mukaan hän oli kertonut käsikirjoituksessa kaiken elikä hänellä on ollut lisää tietoja tai päiväkirjoja.

Shevchenko yritti sen jälkeen myydä käsikirjoitustaan Reader's Digestin (Valittujen Pöytäkirjojen) kustantamolle. Sen kokenut toimittaja Henry Hurt haastatteli loikkaria 20 tunnin ajan nauhalle selvitettäkseen voisiko hän ammattilaisena saada käsikirjoituksen eloa ja väriä. Haastattelusta ei kuitenkaan herunut mitään, ja kustantamo luopui hankkeesta.

Uusi teos myyntiliistojen kärkeen

Viime talvena Yhdysvaltain kirjamarkkinoille ilmaantui todellinen tähdenlento: Arkadi N. Shevchenkon "Breaking With Moscow" (nyt siis suomennettuna Välirikko Moskovan kanssa). Se ampaisi pian myyntiliistojen kärkeen ja pysyi siellä pitkään. Menestysteoksen toi markkinoille toinen Newyorkilainen huippukustantaja Alfred A. Knopf.

Kirja oli nyt kuin upouusi. Siinä oli väriä ja vauhtia, lähekkäisyyksiä ja kaskuja neuvostojohdajista sekä kiehtovaa tirkistelyä Kremlin julkisivun taakse.

Kirja oli täydellisesti valettu menestyksen muottiin. Se sai paljon kiitosta ja ylistäviä arvosteluja - etenkin vanhoillaissa piireissä. Olhan teki-

jällä presidentti Ronald Reaganin Amerikkaan työkoistuvia, muodikkaasti oikeistolaisia mielipiteitä maailman menosta.

Kielteisiksi näkemyksiä oli. Liberaalin älymystön viikko-lehti The Nation piti kirjaa kauhallisena viihteenä.

The Washington Post tiesi kertoa, että washingtonilainen kirjailija Alfred Friendly Jr. oli yli vuoden osallistunut uuden, nyt englanninkielisen käsikirjoituksen laatimiseen. Kustantamon ammattilaiset avustivat sen muokkauksessa ja ideoinnissa. Eri kirjoittajien osuudesta lopputulokseen kustantamosta ei haluta kertoa.

Uudessa käsikirjoituksessa oli paljon lisääntelyä ja siinä Shevchenko paljasti ensimmäistä kertaa, että hän oli ennen loikkaustaan toiminnut runsaat pari vuotta CIA:n asiamiehenä. Hän kertoi laveasti saavutuksistaan.

Tiedustelualan riippumattomat ammattilaiset pitivät väitteitä vähintään liioiteltuina. Heihin kuuluu kirjailija Edward Jay Epstein, joka on mm. tehnyt pari kirjaa presidentti John F. Kennedyn murhan ja CIA:n liittyvistä aiheista. Hän on usein myös kirjoittanut arvovaltaisiin aikakauslehtiin.

The New Republic -viikkolehden heinäkuussa kirjoittamassaan murseavassa ja kohua aiheuttaneesta arvostelusta Epstein huomautti, että Shevchenkon kietoutuminen tähtivaakojen viiltäen palveluevös CIA:n etuja. Tiedustelupalvelu saa siten myönteistä mainetta ja katetta paiseille määräraha-anomuksilleen.

Epstein pystyi myös osoittamaan, että kirjassa oli monia perättömiä tietoja. Shevchenko ei tullut ajatelleksi, että Yhdysvalloissa - päivänvoston kuin Neuvostoliitossa - on mahdollista tarkistaa korkearvoisten henkilöiden edesotamuksia, arkistisia seikoita puhumattakaan.

Kirjassa on painajaismaiden kuvauksia, josta epäilemättä kekkyyrii riittävä jännityskohaus tekeillä olevaan elokuvaan. Siinä Shevchenko matkallaan tapaamaan ensimmäistä kertaa CIA:n asiamiehiä Neuvostoliiton turva- ja tiedustelupalvelun KGB:n asiamiehiä. Pyrkinessään pakoon hän hurrastelee moottorilla, joutuu kiinni ja saa poliisilta sakkolapun.

Näin siis kirjassa. Epstein taas pystyi osoittamaan, ettei Shevchenkoilla kyselynsä ajankohtana vielä ollut ajokorttia ja ettei poliisi ollut saksottanut häntä mistään.

Varsinaisesta loikkauksestaan Shevchenko antaa liikuttavan kuvauksen. "Hilvin maakuuhooneemme ovelle ja katsoin viimeistä kertaa nukkuvaa valmoani," hän muistelee eeron hetkeä.

BREAKING MOSCOW

HE highest ranking Soviet official ever to defect (at the time he was Under Secretary General of the United Nations) tells an extraordinary story of the inner workings of the Kremlin, of his own fictitious life as a diplomat, and of the frightening world of espionage into which he was drawn.

Arkady N. Shevchenko

Lahjoituksia 80-vuotiaalle Raivaajalle!

TUKEMISRAHASTO NYT: \$10,581.94

Josephine ja Reino Stenback, Dayville, CT \$5.00

Mrs. Tria Leskinen, Grand Rapids, Michigan \$15.00

Kiitos lahjoittajille

Kuolleita

Walter M. Knuutti

ASHBY, MA - Walter M. Knuutti, 83, South Road, Ashby, kuoli keskiviikkona, lokak. 23, 1985 Keystone Hoitokodissa Leominsterissä.

Hän oli syntynyt Worcesterissa jouluk. 1, 1901 Herman ja Matilda (Mäkelä) Knuutinin poikana.

Hän oli merimies ja työskenteli myöhemmin maalarina Karl Fatcherin palveluksessa Worcesterissa. Viimeiset 25 vuotta hän asui Ashbyssä.

Kaipaamaan jäi vaimo Lempi J. (Salomaa) Knuutti Ashbyssä sekä useita serkkuja ja sisarusten lapsia.

Hautausmaahan Worcesterissa, Käyntinnummi on perjantaina klo 7-8 ill. Boskin Hautausmaastossa.

Hautausmaahan piderään lauantaina klo 11 aam. Boskin Hautausmaastossa, 85 Blossom St., Fitchburg, MA. Hautausmaahan tapahtuu klo 12:30 Rural hautausmaahan Worcesterissa. Käyntinnummi on perjantaina klo 7-8 ill. Boskin Hautausmaastossa.

Kirjan suomalaisen laitoksen esipuheen laatinut professori Osmo Jussila pohdiskeli vaihtelun mahdollisuutta, mutta päätyi antamaan teokselle puhtaapaperin.

"Voimme uskoa häntä (Shevchenkoa) vain, mikäli hänen kertomuksensa keskittyy kriittiseen tarkasteluun, vertailun muihin tietoihimme," esipuheessa todetaan. "Ja se kyllä kesittää, tai ainakaan mikäkin kohta ei herätä suurempia epäilyksiä." -Veikko Pajunen

Jutustelua

OLIN haalinut liikka tekemistä ja hoidettavia asioita alkoilla kasapain. Aloitin pitämään muistin tuelle päivästä liikkua ja viitteenä aina suoritettua tehtävää yli. Ylvästellin pari viikkoa myöhemmin mieheni Paulille, ettei minulta ollut listan ansiosta jäänyt yhtään tärkeää juttua hoitamatta.

Vähän sen jälkeen tulin keran illalla myöhään kokoukseen kotiin ja rupein tarkistaa maan listastaan seuraavan päivän toimia: "Kampaaja 13:30", "Siivoo linnavatekomero" -välinä oli tuherrettu mieheni käsialalla "vietteä Paul".

PUNNITUA PUHETTA

JOUKOSSAMME on melkoisesti ihmisiä, joilla itsellään ei ole stressiä, mutta jotka tartuttavat sitä muihin.

VIHAAN kasvoja, jotka eivät heijasta kysymyksiä, joissa ei ole halua oppia enemmän, nähdä enemmän, olla enemmän.

NOUSUVESI kohottaa kaikkia venettä.

ELOKUVA ei ole sidoksissa mielihäilyyn, se on unelmien ketju.

TULEE aika, jolloin joudut selittämään lapsillesi, miksi he ovat syntyneet, ja on suurenmoisen asia, jos tiedät sen silloin.

YKSINÄISYYS on rakkauden alku. Ilman välitarkkoja ei voi olla rakkautta.

IKÄNSÄ voi arvioda siitä kiivun määrästä, jonka uuden ajatuksen kohtaaminen tuottaa.

TUOKSU tarttuu aina käteen, joka ohentaa ruusun.

KUN päättäväinen mies astuu maailmaan, tuon julman piiskurin eteen ja tarttuu sitä pelotta parasta, hän havaitsee uuden hämmästytyksen, että paita jää hänen kätensä ja etä se on kiinnittetty vain arkojen uskalikkojen pelotteluksi.

TIETO on lautta, joka ui tietämättömyyden meressä.

SYNNILLÄ on monta työkalua, mutta valhe on varsi, joka sopii niihin kaikkiin.

ENÄÄ ei ole sellaista paikkaa, jonne maailmanlaajuisia ongelmia viisi paeta: siispä meidän on ryhdyttävä ajattelemaan maailmanlaajuisesti.

By Bill Frank

Let's not repeat the error of 1936

I want to make an earnest appeal to Congress, also to the states of Delaware, Pennsylvania and New Jersey:

We are approaching the year of 1988 and the 350th anniversary of the so-called New Sweden venture in what is now the city of Wilmington and was the first permanent settlement in the Delaware valley.

As we near that observance, please don't repeat the embarrassing mistake you all made in 1936.

Preparations were then under way for the 1938 commemoration of the 300th anniversary of the arrival here of two Swedish ships. These vessels, the Kalmar Nickel and the Vogel Griffen, landed at what was later to be known as The Rocks on the Christina River, now part of Wilmington.

As early as 1936, the 74th Congress and the states of Delaware, Pennsylvania and New Jersey asked President Franklin D. Roosevelt to personally invite the king and queen of Sweden to come here in June of 1938 for what was generally called "the Swedish Centennial."

Commemorative stamps were also issued, emphasizing only that Swedes fostered and undertook the pioneering project on the Christina River.

So, until 1937, everything said about the event was America and Sweden, Delaware and Sweden, Pennsylvania and Sweden, New Jersey and Sweden.

At about that time, some congressmen realized the nation called Finland had been ignored.

Most historians, particularly Amandus Johnson of Philadelphia and Christopher L. Ward Sr. of Wilmington, had been telling us that in 1638, even though Finland was then ruled

Klaus Fleming

by Sweden, at least half or more of the colonists in what was known as New Sweden were Finns.

What is more, the Finns were chiefly the ones who really worked to develop permanent settlements in what had been the forests and wilderness along the Christina and Delaware Rivers.

So during spring of 1937, strong speeches were made in the U.S. House of Representatives and the U.S. Senate, praising Finland as the only country that was living up to its financial obligations to the United States.

For example, Rep. Pehr G. Holmes, a Massachusetts Republican, said:

"I should like to see the United States sometime to honor the fine little country of Finland in an outstanding and creditable way. Finland is the only nation which has met her obligations to the United States. She has demonstrated the fine type of her people, the quality of her people, and the honesty of her people."

As a result, Finland was belatedly invited to come here to participate in the Tercentenary although most of its role was played in Pennsylvania.

Anyway, plans are proceeding for the 1988 sesqui-centennial of so-called New Sweden that should rather be known as New Finland-Sweden. But very little or nothing is being mentioned about the Finns.

This is despite the fact that, according to Dr. John H. Wuorinen of Columbia University in his book, "The Finns on the Delaware: 1638-1655," most of the settlers who came here on Swedish ships, particularly the Kalmar Nickel, were Finns.

And the reason, as he reports was that in Sweden, hundreds of Finns were arrested for violating Sweden's protection of the forests laws. It was decided instead of keeping them in prison, to ship them to the Delaware Valley where they could chop down all the trees their hearts desired. Also among the immigrants from Finland-Sweden were Finns who sought new lives as farmers and trappers.

Wuorinen also notes that Lars Fleming, an admiral in the Swedish Navy in the early 1630s was really a Finn who had become the chief promoter of what was known as the New Sweden Co., the agency that promoted the Delaware Valley project.

It seems to me, therefore, that when the 1988 event comes off, here in Delaware at least we should display the Finnish flag alongside the Swedish flag.

There is one ray of hope. I notice that in literature being sent out by the Kalmar Nickel Commemorative Committee that plans to build a replica of the Kalmar Nickel, specific mention is made of "Finnish and Swedish" settlers.

Finnish-American Double Agent?

Continued from last week, this is a condensation of Lauri Haataja's review of "Kaarlo R. Tuomi: Isänmaattoman tarina. Amerikansuomalaisen vakoojan muistelmia."

The review was translated for Raivaaja by Roy Helander.

The joy of lumbering was shown in their pay: ten times as much as the typical soviet salary. There was no criticizing of the work methods at the camp. The noted problems were caused by the birth pangs of socialism and the outside pressures exerted against the Soviet Union, by antirevolutionary forces. The foreign laborers had their own excellent feeding systems, good cooks, special food stores, even restaurants. All manner of essential and nonessential goods were available for dollars.

All thoughts of further education were lost in the joys of the camp. What else did a young lumberjack need than the red flag attached to the end of his bunk, naming him a hero of labor. Membership in the Komsovol and soviet citizenship were granted freely.

A greeting of class warfare was sent in 1934 to America: "We have no crisis here, rather our economy is stabilizing and the quality of life is rising. Join the party to work for the imminent world revolution."

Military training took place at the camps, where those of draft age were prepared for the Soviet Army during the evenings and on Sundays. On Nov. 15, 1939 the call went out and Tuomi was conscripted into a historically noteworthy force, the Finnish People's Army of the Terijoki government.

During the new war in the summer of 1941, Tuomi fought in the regiment of the famous Major Väli. He ended up in 1942 at the front in Uhtua. He was opposed there by the men of his mother's home village and even by his own relatives. This fact is not mentioned in his book, for he probably was not aware of the battle situations of 40 years ago.

The description of everyday life in Russia is without ex-

aggeration and rings true. The country offered good opportunities to a returned veteran and the ex-soldiers helped one another. Families had been separated and human contacts were disturbed, but the citizenry breathed freely.

Tuomi had received a political blow in being thrown out of the Komsovol in 1937. His stepfather was considered a traitor, having disappeared from his camp. Tuomi himself was sent to a prison camp, but it did not affect the former lumberman very much. His hourly pay rate doubled when he put all his effort into piecework production.

The war saved him from further persecution. Party membership was his by 1952. Many others fared less well. His mother, Karolina Maara-Saastamoinen, had died of hunger at the Archangel prison camp, and the fiery-souled Finnish-American leader, preachers of world revolution, had all disappeared.

The Finnish-Americans were ripe for Stalin's picking. In the eyes of the locals, they were only opportunists and their disappearances were not grieved. Tuomi admits no attachment to Finland except for the language. His experiences in the land of his parents were limited to seeing the deserted towns around Laatokka that were seduced by the Soviets. He had grown to be a Soviet citizen.

What spy would not like to argue in his final reckoning that his activities had saved world peace. That is what Tuomi claims he did during the Cuban missile crisis. He was then working as a double agent for the FBI.

Although his book emphasizes the grayness of a spy's everyday life, there must be some reason and purpose even in that. One is led to believe that Tuomi has not been aware of his part in the spying or

then he is merely repeating his current cover story.

It is difficult to believe that an agent, schooled for years by the KGB, would fall into the enemy's trap before his first assignment. Unless his object was to get on the FBI wagon and payroll or act under some other cover. The trap had been prepared for years by asking the United States officials for the birth certificate of the future spy, by writing letters (for instance, to his uncle who would run to the FBI with them, as they guessed). And so the agent comes back to America, to his hometown, writes his correct name in the church's guestbook and asks the clergyman for his birth certificate.

In the 70's Tuomi is touring around the U.S., lecturing on the work of a spy, so he could not have been spiritually destroyed at the time. To a Finn the story is too obvious, too unbelievable.

No mention is made of the writing of the book. The language and style suggest tape recordings of interviews. There is a lot of filler dealing with American and Russian systems and politicians about which the writer has nothing new to add, nor any personal contacts to describe. When he does have personal experiences to relate, the writing is interesting and instructive.

I have once noted that the writing of valuable memoirs occurs as if the writer were on a train going from the station of departure to the final station, and he has no clear idea what is happening in the other cars of the train or on the outside. Do I dare suggest that a spy, who travels under the ground, as we know, should limit himself only to his own observations in his memoirs as well as in his work.

Translated by Roy Helander

Note: Kaarlo Tuomi's book was published in Finland in the Finnish language. It is not available in English at this time.

This, by the way, sounds like a tremendous project that should attract thousands of tourists to Wilmington to visit the replica in a special park in Wilmington and also perhaps sign on for tours aboard the new Kalmar Nyckel.

We might even attract thousands of Finnish-Americans and perhaps even Finns from their homeland if we emphasize the forgotten role of the early Finns.

-Bill Frank in "The News-Journal papers" Wilmington, Del. Oct. 9, 1985

Work abroad 1986

On-the-Job Training in Scandinavia

Would you like to work in Scandinavia during the summer/fall of 1986? The American-Scandinavian Foundation is seeking qualified students for its training program in Denmark, Finland, Norway and Sweden.

The positions available are for students majoring in: agriculture, chemistry, engineering, food technology, forestry, geology and horticulture.

Student trainees are placed with Scandinavian firms for two months or longer. May through December 1986, to gain practical work experience while living in a Scandinavian community. Trainee receives sufficient income to meet living expenses during training. English is sufficient; no foreign language requirement. The work permit is arranged.

Can your children communicate with their Finnish grandparents?

Are you enjoying your trips to Finland less because of having to translate for your children?

Or are your school-aged children forgetting the Finnish they knew as toddlers because they don't often meet other Finnish-speaking children?

There may be an answer to these concerns. We are a group of Finnish-speaking mothers who have become interested in starting a Finnish school for our children in the Boston area.

Some of us are already involved in a Finnish playgroup for preschoolers, and the school idea is a direct outgrowth of this playgroup. Now Finlandia Foundation Boston Chapter is lending its support to the project.

Finnish schools (Suomi-koulu) have in the last fifteen years been started in different parts of the world. The schools are meant for children who have one or two Finnish parents and who live outside Finland.

The goal of these schools is to teach or to keep up knowledge of the Finnish language and culture and therefore to aid in preserving contacts with Finland. The children attend the regular schools in the country in which they live and the Finnish schools give them supplementary instruction in Finnish language and culture.

The schools usually meet for 2-3 hours on weekends or during after-school hours once a week or every other week.

There are Finnish schools in a number of countries in all parts of the world. Recently representatives from many Finnish schools all over the world met in Finland. The meeting, organized by Suomen Seura, was sponsored by the Finnish Ministry of Education and was attended by over 50 representatives from 17 countries. For instance, West Germany has almost 20 Finnish schools now in operation.

There are several things that must be taken into account when considering the possibility of starting a Finnish school.

The first thing of course is to find out if there is enough lo-

cal interest in preserving the Finnish language to warrant starting a school. It may be possible to run a school for 6-10 pupils, but it is advisable to have around 20 students so that the absence of a couple of students does not sabotage the existence of the school.

Kati Anstey, Marja-Terttu Meharry, Anneli Tgavalekos, and Alli Tierney have been working on a questionnaire to find out how much interest a project like this has among the Boston area Finnish population.

If you would like a copy, write: Marja-Terttu Meharry, 105 North Hancock St., Lexington, MA 02173.

FinnFest USA '87 Design Contest

A contest to design a logo for the letterhead as well as the advertising brochures of FinnFest '87 is open for public participation.

The FinnFest USA '87 committee, which met on Sept. 22 suggests themes of design and architecture because Eliel and Eero Saarinen were leading figures in those fields here. Also, this is the motor city urban environment to which Finns migrated, bringing their Finnish heritage with them.

We also have the Hanko Rock monument which is our visible link between the old country and the new.

Deadline for entries to the design contest is December 1. Send your entry to: FinnFest USA '87 Design Contest, c/o FCA; 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills, MI 48024.

Finnish stars to perform at Saima Park

FITCHBURG - Hilikka Kinnunen, well known star of light opera in Finland and Scandinavia, and Juliette Koka, Finnish born Broadway star, will present an evening of song at Saima Park, Friday, November 8, beginning at 8:00 p.m.

Hilikka Kinnunen has made numerous appearances locally and is well known to many in the area. She will present musical numbers from famous operettas, plus Finnish folk songs.

Ms. Kinnunen is well known for the wide array of luxurious costumes she appears in during the show.

Juliette Koka is well known in Finland as a star in the review "The Red Mill".

Ms. Koka is also well known on Broadway for her portrayal of the famous singer Edith Piaf. The program of the songs of Edith Piaf which she presented in Finland this past season was received with standing ovations.

Ms. Kinnunen and Ms. Koka are making a tour of Finnish centers in the U.S. and Canada. Following the program at Saima Park there will be an opportunity to meet the two stars. Dancing will follow the program.

Tickets are available from Raivaaja, 147 Elm Street, Fitchburg. Tickets will also be available at the door.

-Tarmo Hannula

Finnish Cultural Center of Fitchburg State College

FINN FEST USA '84 VIDEO

The Finnish Cultural Center of Fitchburg State College will be holding its 1985 Fall general membership meeting on Sunday November 17, at 2 p.m. in the Saima Park Clubhouse, Scott Rd., Fitchburg, Mass.

The Sunday program will include the video film presentation FinnFest '84. The meeting and video presentation is open to the public, and is free.

FinnFest '84, a national celebration of Finnish-American culture, was held in Fitchburg-Worcester in July 1984, and involved a multiple of cultural sporting and entertainment events.

The video film is an overview of many of the events and activities that made up the 2nd annual FinnFest. The film presentation was prepared by the Fitchburg State College Audio-Visual Department for the Finnish Cultural Center so that this celebration might be preserved as part of the Center's archives.

The Finnish Cultural Center provides a regional center for the collection and preservation of Finnish-American cultural and historical material.

The Center was founded in 1964 to honor the heritage of the Finnish people who settled in the Fitchburg area. Through its efforts such as the video FinnFest '84 the Cultural Center plans to expand its efforts in preserving not only past Finnish events, but events of today and tomorrow.

People who want more information about the November 17th program, or about the Finnish Cultural Center can contact: Finnish Cultural Center, Tel. 345-5063. -Sharon L. Oikelmis

APARTMENT WANTED

Responsible young woman, college graduate, Finnish descent, is starting work in downtown Boston. Needs reasonably priced apartment to rent or share with commuting distance or temporary lodging while seeking apartment.

Call (617) 343-3822 or write: Apartment, c/o Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

R. W. BICKFORD

INSURANCE AGENCY INC. 4 Central Street Ashburnham, MA 01430 Telephone 827-5909

Smith Funeral Home

ELDEN J. BJURLING 69 Vernon St. Gardner, Mass. Tel. 632-0377

MEN'S - WOMEN'S and BOYS' WEAR

400 MAIN STREET ROCKLAND, MAINE 04841 PHONE (207) 596-6441

Meidän jokapäiväinen leipämme

Bostonissa viitsipäiväisen leipomisen taide- ja koulutustieteen erikoislehti pitää vakiintuneen kutsuvaihtajan Moskovan kutsuun muillakin paikkakunnilla kauden maailman.

Moskovan kirjenvaihtaja Gary Thatcher pani eräseen artikkelinsa omistuksen otsikon: "When It Comes to Bread, Russian's Don't Loaf". Hän tekee suuren numeron leivästä Venäjällä, missä maan hallitus toimii maailman suurimman leipurin, Pitkässä kirjessä painostetaan, että suuri leipuri levittää jatkuvasti propagandaa lehdistössä sanoin ja kuvin. Hallitus väittää oman leipänsä olevan parempaa kuin esimerkiksi meillä täällä Amerikassa, missä leivässä on muka liikaa kouruutta ja ilmaa. (Ei mainita ollenkaan, miten tärkeät pinta-aineet on kuorittu pois, jotta leivästä saataisiin valkeaa).

Mr. Thatcher on ottanut joitain tilastotietoja suuren leipurin tuotannosta. Tarkkoja numeroita hän ei ole voinut hankkia. Sanoo Ivanoviden kullutavan noin 120 kiloa eli 264 paunaa vuodessa päästä koken. Moskovalaiset yksistään syövät 2,400 tonnia "KHLEB":iä päivässä. (Onkohan suomalaisen sana leipä saanut alkunsa venäläisen sanan leipästä?) Valtiolla on noin 2,500 suurleipomoa ja 16,000 pienempää, joita maaseuduilla sijaitsevat osuuskunnat käyttävät. Suurleipomot voivat tuottaa satoja tonneja päivässä noin 300,000 leipurin avulla.

Leivän hinta on alhainen, se ei ole muuttunut sitten vuoden 1955. Kirjoittajan mukaan se johtaa väärinkäyttöön, leipää syötetään posuulle ja karjalle. Politburo on saanut asian tietoonsa ja on vihoissaan sen

johtaja. Amerikkalaisten on ehkä vaikea uskoa, että Venäjällä valmistetaan noin 800 erilaista leipomotuotetta, me kun olemme kullekin vain "Rytsan limpusta". Moskovassa leivotaan pääkaupungin leipää "stolichniye - herroja" varten. Senkään hinta ei ole kallis, sentteinä 33 senttiä. On itsestään selvää, että valtio tekee niin perin pohjin leivontatyön, että kotona ei kannata juuri leipoa. Leivonta-aineitaakaan ei ole aina saatavissa, koska maanviljelyä johdetaan yhdestä paikasta, eikä se ole aina onnistunut. Hallitus sanoo kansalle, että itse on tuotettava kaikki mikä syödään. Kaikki mikä ostetaan ulkoa, syötetään elukoille. Väite ei kuitenkaan pidä paikkaansa, sillä vuoden sisällä meiltä tuotettiin 55 miljoonaa tonnia viljaa, misä 22 miljoonaa tonnia oli vehnää.

Kirjoituksen mukaan suomalaisilla ja jugoslavalaisilla leipomoilla on oikeus valmistaa leipää neuvostoliittolaisen erikoisreseptin mukaan. Neuvostoliitto on myös halukas toimimaan samoin tämänkin maan kanssa. He valmistavat luonnollisempaa leipää, jossa maku ja tuoksu ovat kaikkien aitoja. Eino

EAST LYME, CONN. - Voittajan seppelä koristaa canterburylaisen Janice Palonen Boyesin kutsuja hänen voittuun East Lyme Marathonin naisten sarjan. Maratonin oli hänen toisensa. Kuvan lähetti Herta Odell Voluntonwina. Hertaan mukaan tyttö on "jätefinni" suuresta Palosen suvusta.

Suomessa tiedustellaan

ALMA ROSINA JOHNSON, synt. 11. joulukuuta 1896 Etelä-Pohjanmaalla. Muuttanut Yhdysvaltoihin 1912. Viimeisin tiedossa oleva osoite: 501-47th Avenue North, San Petersburg, Florida.

FALLSTRÖM o.s. Rolig, Hulda Maria, syntynyt 16. maaliskuuta 1879 Helsingissä, julistettu kuolleeksi 1971. Hänen miehensä Oscar Richard Fallström, syntynyt 4. heinäkuuta 1870 Tusbyssä, julistettu kuolleeksi 1962. Muuttaneet Amerikkaan 1912.

Heidän lapsiaan Oscar Bernhard, synt. 1898 Helsingissä, Hulda Aleksandra, synt. 1904 Mohassa ja Runar Richard, synt. 1909 Hopkinessa, tai henkilöitä, jotka heistä jotain tietävät, pyydetään ottamaan yhteyttä Suomeen - Seuraan osoitteella: Mariankatu 8, 00170 Helsinki, Finland.

Suomalaista lasia USA:ssa

New Yorkin Cooper-Hewitt Museumissa on avattu suuri suomalaisen lasimuotoinen kausi. Näytelyssä esitellään kaikkien tärkeimpien suomalaisten muotokirjoitusten alkaen Aino Aallon 1930-luvun puristeluista ja päättyen tämän päivän muotokirjoitusten Oiva Toikan ja Jorma Vennolan töihin jälillä hienoisesti painotettuna - mainetta antaneisiin vuosien 1950- ja 1960-luvuilla. Näytely on esillä polkukävelin pitkästä tammikuun 1. päivästä saakka. Kuvassa Nancy Stillin karafeja vuodelta 1963.

LEPOKOTIYHDISTYKSEN KUULUMISIA

Suomalais- Amerikkalaisen Lepo- ja Hoitokodin asukkaat, hallinto ja työntekijät haluavat kiittää jäsenistöä ja johtokuntaa heidän tuestaan.

Heidän aulis palvelunsa ja lukemattomat rakkauden toiminnot tekevät Suomalais- Amerikkalaisesta Lepokodista aihutuksen paikan elää kuin myös tehdä työtä.

Huomioimme sen toiseikan ja arvostamme sitä, että jäsenistöä ja erikoisesti johtokuntaa on mahdollisuus taata tämän laitoksen palvelujen sopivuus, yhdenmukaisuus ja laadukkuus, ja että ne jopa ylittävät lain asettaman vähimmäisvaatimuksen.

Lisäksi he voivat taata, että asukkaiden oikeudet tunnustetaan ja niitä kunnioitetaan ja että yhteisön palvelutarpeet tyydytetään, ja että on ryhdytty toimenpiteisiin parhaan mahdollisen hoidon järjestämiseksi.

Kiitos huolenpidosta. Sara B. Reid Hallintojohtaja

ACE HARDWARE

1212 LANTANA RD.
Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"
Puh. 585-0247

ARVO PAANANEN

Funeral Director
131 SOUTH LAKESIDE DR.
LAKE WORTH FLORIDA
Puhelin 582-6633

Autosta viskellyt roskat omaan postilaatikkoon

Moottoriajoneuvolla liikku- jien on syytä varoa viskele- mättä roskia Thaimaan pää- kaupunkin Bangkokin keskus- tassa nykyisin. Roskat voivat nimittäin löytyä viskellyn pos- tilaattikasta sievässä paketissa seuraavana aamuna.

Kaupungin tietyillä alueilla partioi roskaryhmiä, jotka seu- raavat liikennettä ja tunnistavat roskien viskellyt rekisterikil- pien perusteella.

Auton ikkunasta heitetty roju kerätään, pakataan siististi, päälekirjoitukseksi merkitään "luottamuksellinen" ja koris- teeksi paketti saa vielä ros- kaantumisen vastuu tamiskun- panjan "raikasilmä" tunnus- merkin. Näin tavara palautet- taan takaisin omistajalleen.

Polttisipäilikkö Raksa Pakas- athin mukaan tsaparoskaajat voivat saada kylkilänsä vielä n. 650 markan sakkolapauk- si.

JOULUTERVEHDYKSIÄ

Tervehdi ystäviäsi Jouluna
Raivaajan välityksellä

\$10.00 ILMOITUS

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Toivottaa: Nimi
Katuosoite
Kaupunki

\$5.00 ILMOITUS

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Toivottaa: Nimi
Katuosoite
Kaupunki

Lähetä Joulutervehdys ensitilassa osoitteella:
Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420

Marmorisia ja graniittisia
hautakivia
BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO
Tel. 836-2113
42 Main St., Newport, N.H.

NIPPA SAUNANKIUKAITA
Laatuvalmistetta sitten 1930
Saunankiukaita, Nippa Supre-
me huoneenlammittajia, Nip-
pa Energy-Maid keskuslammit-
tys laitteita, Nippa Wildfire
Campstoves ja saunan tarpeita
Nopea toimitus. Bruce Mfg. Inc.
P.O. Box 213, Bruce Crossing,
MI 49912 (906)827-3906
Jälleen myyjä halutaan

MOODY'S DINER
and CABS
Erikoisa päivällisiä
Curb-palvelus
KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

Väli stressiä vaikkot tiedäsi
mitä stressi on?

Meillä kaikilla on stressiä ja puhumme siitä joka päivä. Monikohan vain osaa kysyä: "Mitä stressi on?" ja millaista se on.

Mutta ei pidä tietämättömyy-
destä stressaantua. Dosentti
Matti Romo, joka tuntee stres-
sia ja muut sydämenasiat, to-
teaa, että stressi-sanaa on
käytetty niin vapaasti, että sen
merkitys on hiukan hämähä-
nyt.

-Sanan käyttäjät eivät aina
oikein tiedä, mitä stressillä
tarkoitetaan, hän sanoo.

-Silti on viime vuosina men-
ty siihen suuntaan, että ihm-
iset itsekin voivat vaikuttaa
stressinsä. Useinhan sen te-
kijät ovat aivan tehtyjä. Tehdään
kireitä aikatauluja ja tiukoja
määräaikoja, joiden noudatta-
minen aina vain on vaikeam-
paa liikenteen ja muun ennal-
ta arvaamattoman vuoksi.

-Vaikka voidaan päätellä
stressiä aiheuttavien asioiden
maailmassamme aina vain li-
sääntyvän, on sydänkuolleisuus
viimeisten parinkymmenen
vuoden aikana meillä laskenut.
Se ei ole sopusoinnussa stres-
sin lisääntymisen kanssa. Se-
litys on siinä, että stressi ei
ole ainoa sydänkuolleisuuden
syy. On monia muita tekijöi-
tä. Ja nämä monet muut ovat
viimeisten parinkymmenen
vuoden aikana muuttuneet pa-
remmalle kannalle.

-Stressin mittaaminen on on-

gelmallista. Romo jatkaa. -Ei
ole olemassa mittareita, joilla
sitten käytetään verenpainetta ja
kolesterolin määrän mittaamises-
sä. Lihon ei ole tarkkoja ti-
lastotietoja, mikä minin teki-
jän osuus on ollut sydäninfark-
teissa. Sanotaan, että päteki-
jää olisi kolme, kaikki suun-
nilleen yhtä suuria, tupakan-
politto, korkea verenpaine ja
kolesteroli.

-Sydäninfarkteissa on useim-
miten syynä se, että vuosien
ja vuosikymmenien aikana ve-
risuonet ovat ahtautuneet, mut-
ta veri silti kiertää. Jossa-
kin vaiheessa sitten syntyy tuk-
kos. Tuore verenhyytymä tai
kouristus sepelevaltimossa es-
tää verenkierron ja syntyy sy-
däninfarkti. Tähän voivat vai-
kuttaa sielulliset tekijät, rasit-
ukset ja stressi. Ne voivat
vaikuttaa veren hyytymiseen ja
toisaalta tulehduksellisiin pros-
esseihin verisuonten supistumista. Ry-
tmihäiriöt ovat yksi henkisen
rastiuksen mahdollinen seuraus-
musilmiö, ja ne voivat aiheuttaa
kohtalokkaan poikkeaman sydä-
men normaalissa toiminnassa.

Dosentti Romo sanoo, että
ihminen ei aina pitkäikäisistä
syyistä johtuvaa stressiään edes
huomaa, mutta kuten sanottu,
hän aiheuttaa monet stressin
syyt itse, niin että hänen on
mahdollista omatoinnista
stressiään vähentääkin. Sillä
tavoilin hän toteuttaa merkittä-
vää terveydenhoito-ohjelmaa,
joka on aivan varmasti sydä-
men osalta kaikkien helpoin ja
harmittomin. Romo kannustaa.

ituja tarjolla

Liisa A. Liedes

"Herran pelko on viisauden
alku, ja Pyhimmän tunteminen
on ymmärrystä. Sillä minun
avullani päiväsi enenevät ja ja-
kuvat elämäsi vuodet." (San.
9:10,11)

Ehkä juuri sinä olet yksi
niistä henkilöistä, jotka ovat
koko elämänsä ajan kullekin
Jumalan Sanan; olet tietoinen
Raamatun opetuksista ja har-
rastat kristillisyyttä. On mah-
dollista, että sinä et todelli-
suudessa voi hyväksyä tai o-
maksua kaikkea mitä Raamat-
tuun on kirjoitettu - sellaise-
naan. Mutta kuitenkin olet ot-
tanut elämäsi ohjeksi jotta-
kin raamatullisia perusopruk-
sia; olet soveltanut ne elä-
määsi tyylillä. Sinä varot kaik-
kea äärimmäisyyttä, siltä et
halua olla tunkeileva, etkä ha-
lua häiritä toisten ihmisten
vaikauksia. Sinä haluat elää
omien periaatteidesi mukaan,
ja sallit toisten tekevän samoin.
Hyvin harvoin, jos koskaan, si-
nä vapaaehtoisesti puhut uskon-
asioista toisten kanssa. Sinä
suorastaan harmittaa sellaiset
ihmiset, jotka jatkuvasti to-
distelelevat Jeesuksesta, ja ky-
selevät sinulta sinun uskosii
perustaa. Sinä olet tyytyväinen
omaan uskonnollisuuteesi ja ja
hengelliseen elämääsi.

Jos olet yksi näistä henki-
löistä, haluan tehdä sinulle
muutamia kysymyksiä. Mikä si-
nua oikein tyydyttää tässä näen-
näisesti hyvin järjestetyssä ja
tasapainoisessa elämässäsi?
Onko perustasi kylliksi vahva,
jotta voit rauhallisella mie-
lellä kohdata kuoleman, sitten
kun sinun aikasi on täällä läh-
teä? Oletko sinä perusteelli-
sesti tutkinut näitä ihmisen e-
rittäin tärkeimpiä kysymyksiä:

"Herran pelko on viisauden
alku....", Raamattu ilmoittaa.
Raamattu antaa meille paljon
selvää vastauksia vaikealuon-
toisiin kysymyksiin. "Jumala
loi ihmisen omaksi kuvakseen,
Jumalan kuvaksi hän hänet loi
mieheksi ja naiseksi häntä
heidät". (1 Mo. 1:27) Selvä pu-
hetta! Ihminen alkoi ihana.
Sitten tuli syntien lankeemus.
"Otsasi hieksiä sinun pitää syö-
män leipäsi, kunnes tulet maak-
si jälleen, sillä siitä sinä olet
otettu. Sillä maasta sinä olet,
ja maaksi pitää sinun jälleen tu-
lemaan". (1 Mo. 3:19) Selvä pu-
hetta! Ihminen turmeltui, ja
sai perinnöksensä kuoleman.
"Sillä niin on Jumala maail-
maa rakastanut, että hän antoi
ainokaisen Poikansa, ettei yk-
sikään, joka häneen usko, huk-
kuisi, vaan hänellä olisi lan-
kaallinen elämä". (Joh. 3:16)
Jälleen selvää puhetta! Jumala
valmisti pelastuksen ihmiselle.
Ei ole mitään epäselvyyttä ih-
misen tulevaisuudesta; hän
voi valita tulevaisuutensa. Olet-
ko sinä jo tehnyt valintasi?
Turki asiaa ja tee oikea valin-
ta!

IMATRA SEURA

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426
Mauno Laurila, puh.joht.
SAUNA TILAUKSESTA!
PÄIVÄLLISET
joka sunnuntai klo 2 ip.

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping
Commerce Ave.
DANIELSON, CONN.

SUOMALAINEN

PAIKANYLITYSTOIMISTO

HILDA KOTILA ja
VIRGINIA KOTILA MUHLBERG

Hyviä paikkoja saatavana
Soittakaa (212)288-6562
tai kirjoittakaa osoitteella:

FINNISH EMPLOYMENT

AGENCY INC.

206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Viika
Tel. 774-3284 Tel. Logo LC -2847

The Robert H

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

Edw. C. Halvorsen, Inc.

FUNERAL DIRECTORS

310-12 8th AVENUE BROOKLYN 20, N.Y.
In Continuous Service to the Community Since 1849

TORIN POIKKI

Around the Market

Minkälainen on hyvä perhe?

What is good family like?

Many newspapers feature a column which shows what people in the street are thinking about the various issues of the day.

Here we present, with translation, the Suomen Sosialidemokraattin version of "the man in the street". It gives us a chance to find out what the people of today's Finland are like.

Sirkka Aalto

Semmoisen kuin meillä, äiti työssä ja isä kotona. Nytkin olen menossa kotiin syömään isän laittamaa ruokaa. Tämä rarkaisu tehtiin, kun kun kuopukselle ei saatu hoitopaikkaa äitiysloman loputtua. Röhkäisen multakin perheitä harkitsemaan. Ei koti-äänä virka mitenkään uhkaa miehisiyyttä.

-Like ours, mother works and father stays at home. Even right now I'm on my way home to eat food prepared by the father. We came to this solution when we couldn't find a day care place for our youngest one after my maternity leave. I would encourage others to do the same. Staying home isn't a threat to one's manhood.

Anna-Liisa Aalto

Sopuisa rauhallinen, tottelevaiset lapset. Koska itselläni on neljä lasta, mielestäni hyvä perhe edellyttää myös isäruksia. Yksinäiset lapset ovat usein onnettomia.

-Harmonious, calm and obedient children. Because I myself have four children, I think a good family calls for siblings. Only children are often unhappy.

Lake Worth Banking Center
114 North J Street
Lake Worth, Florida
(305) 586-4600

Southeast Bank

MEMBER FDIC

AMERICAN FINNISH TOURIST CLUB

301 Central Blvd. Lantana, Fla

Joka sunnuntai ohjelmalla tai konsertti ja tanssia lopuksi.

Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.

Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura. Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelmaa tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä, riisipuroa hedelmälaitteita kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Pirkko Salonen (oikealla) ja hänen Suomi-vieraansa Kaarina ja Kyösti Toivonen tutkivat Raivaajan uutisia.

Kartanon väkeä Fitchburgissa

Suomalaiset näyttävät suosi-
van syksyisiä Amerikan mat-
koja. Sellaiseen johtopäätök-
seen on tullut ainakin täällä
Raivaajan toimituksessa moni-
lukuisten Suomi-vieraiden joh-
dosta.

Fitchburgin High Rock Road-
dilla asuvat Pirkko ja Veikko
Salonen saivat parisen viikkoa
sitten vierailukseen Kaarina ja
Kyösti Toivosen Messilän kar-
tanosta Lahden kaupungin lähet-
tyiltä. Pirkko ja Kyösti ovat
lapsuuden ystäviä, ja heidän
yhteistyönsä on ollut suhteiden
jatkumista lähtien. Pirkko muutti
Yhdysvaltoihin jo lähes 30 vuotta sitten.

Menneenä kesänä Pirkko kä-
vi Suomessa 30-vuotisluokan
kokouksessa. Kokous pidettiin
Messilän lomakeskuksessa,
jonka vetäjinä Toivoiset ovat
toimineet viimeiset 17 vuotta.
Messilän kartano siirtyi silloin
sukupolvenvaihdoksen myötä
Kaarinalle ja hänen veljelleen
Erkki Pulliselle. "Silloin myy-
ttiin lehmät ja otettiin turis-
tittilalle", nauroi Kaarina.

Nykyisellä Messillä on yksi
Suomen suosituimmista las-
kettelukeskuksista. Sieltä löy-
tyy 8 hiittotuntia, 7500 hen-
gen tuntipaketteja, lauantai-
kaupat laskettelun riemun 6 eri
mittaisessa rinteessä. Maas-
töihin harrastajia kaikin la-
uanta, uunoitettua, sillä heitä var-
ten on monia eri pituisia luo-
lenkkeitä, joista itse kukin voi
valita kunnollisen parhaiten so-
pivan. Lapsia varten on las-
kettelutarha, mihin vanhemmat
voivat luottaa uskoa lapsensa
oppimaan. Teikkilä laskien
laskettelun parhaita pe-
ruksia. Puolustajat puolestaan
huoltaa niitä lapsia, jotka eivät
vielä uskaltaudu rinteisiin.

Vuonna 1962 Kyösti vietti 8
kuukautta Oregonissa stipendi-
aattina. Ehkä jo niistä ajoista
on lähtöisin innostus suo-
malais-amerikkalaisen kult-
tuurivaihtoon, missä he ovat
ahkerasti mukana. Heillä on
ollut useita amerikkalaisia
vaihtopilaita, he osallistu-
vat myös ns. Elderly Hostel-
ohjelmaan ja joka juhannus 40
jäsentä saapuu heidän vieraak-
seen.

Messillä on suosittu kaikki-
na vuodenaikoina. 1000 metrin
pituisen kesäkelkkarata kiin-
nostaa monia vieraita. Sitä voi
laskea alas kiitävällä vauh-
dilla tai körötelä hissun kisu-
n - miten itse haluaa. Varsin-
sinkin tytöt viihtyvät Messilän
ratsujen ja ponien seurassa.
Lauantaisin ja sunnuntaisin ka-
retaan aito hämäläinen pito-
pöytä, Messilän ylpeys.

Toivoiset vaalivat monella ta-
valla vanhoja tapoja ja perin-
teitä. Kartanon ravintolassa
järjestetään pidot vuosisadan
vaihteesta tyyliin joka torstai-
hes poikkeuksesta. Silloin syö-
dään perinteisiä herkuja isän-
tävien seurassa pelimannien
huolehtimissa musiikissa.

Historialliset lähteet mainit-
sevat Hollolan pitäjän Tiirise-
maan eli Messilän kylän en-
simmäisen kerran 1403. Ky-
lässä oli silloin kolme taloa,
jotka yhdistettiin Messilän kar-
tanoksi 1630-luvulla. Nykyisen
omistajasuvun hallussa tila on
ollut vuodesta 1781 lähtien. Kah-
deksan viimeisen sukupolven
aikana suvussa on ollut vain
tyttöjä, joiden iät vaihtelevat 20-33
vuoteen, ovat olleet valtioryh-
missä ja ovat edustaneet Suo-
maa uomaillakin. Kaarina oh-
jaa kuoroa ja vanhin tytär Hil-
kakki on jo nuorisoseuran joh-
tokunnassa.

Toivosen koko perhe on in-
nokasta nuorisoseuraväkeä.
Kyösti on ollut jopa neljä vuor-
ta valtakunnallisen puheenjoht-
tajan. Perheen kaikki neljä lasta,
joiden iät vaihtelevat 20-33
vuoteen, ovat olleet valtioryh-
missä ja ovat edustaneet Suo-
maa uomaillakin. Kaarina oh-
jaa kuoroa ja vanhin tytär Hil-
kakki on jo nuorisoseuran joh-
tokunnassa.

Kyöstillä on 45 pikkuserkua
Amerikassa, tasaisesti ympä-
ri maata. Hänen äidinkieltään
suku on täällä lähes kokonaan.
Sillä aikanaan vildestä sisä-
ruokasta neljä muutti Yhdys-
valtoihin vuosisadan vaihteessa.
Jälkeläisiä asuu Michiganissa,
Minnesotaissa, Arizonaissa, O-
regonissa ja Kaliforniassa.
Kyösti onkin käynyt 30 eri osaa-
valtiossa Amerikan matkojensa
aikana.

Vuonna 1962 Kyösti vietti 8
kuukautta Oregonissa stipendi-
aattina. Ehkä jo niistä ajoista
on lähtöisin innostus suo-
malais-amerikkalaisen kult-
tuurivaihtoon, missä he ovat
ahkerasti mukana. Heillä on
ollut useita amerikkalaisia
vaihtopilaita, he osallistu-
vat myös ns. Elderly Hostel-
ohjelmaan ja joka juhannus 40
jäsentä saapuu heidän vieraak-
seen.

Toivoiset sanoivat viihtyneensä
kolmiviikkoisella lomamatkal-
laan, mihin kuului myös vii-
kon risteily Karibian merellä.
Koska pariskunta on hotellin
ja ravintola-alalla, lomamat-
kakin on aina samalla työmat-
kalla. Nytkin tutkittiin, miten mat-
kailuun liittyviä hoidetaan täs-
sä maassa.

Toivoiset sanoivat viihtyneensä
Fitchburgissa ja Salosten
vieraana. Heillä oli tilaisuus
käydä Saiman Puistossa ja tu-
tustua mihinkin suomalaisiin
paikkoihin. Totesivat, että lu-
kiessa nimia positiivistaista
High Rock Roadilla, on kuin
olisit Suomessa.

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län
Kerho kokoontui tiistaina, loka-
kuun 29. päivänä Elm St. Lä-
hetyskirkon seurakuntasalissa.

Presidentti Anton Nopanen
toivotti kaikki tervetulleiksi.
Sen jälkeen laulettiin "Ame-
rica" ja "Maamme" laulut
Mrs. Nelma Johnsonin säes-
täessä pianolla.

Seuraavat vieraat toivotet-
tiin tervetulleiksi: Mr. ja Mrs.
Andrew Ahlfors Paxtonista;
Martha Aslala, Siiri Jordan,
Ella Nousunemi, Eini Rantala,
Kaarina Mäki, Kathryn Jarkko
ja Taimi Oikola Fitchburgis-
ta, John Perko Lunenburgista
sekä Raivaajasta Eira, Lena ja
Hely.

Sihteeri Alma Daley luki e-
dellesin kokouksen pöytäkir-
jan, mikä hyväksyttiin yksi-
mielisesti.

Sairasraportin antoi Martha
Kivimäki.

Seuraavia henkilöitä kiiteti-
n heidän kerholle antama-
an lahjoituksista: Ritva Järvi,
Mary Kumpulainen, Henni Lappala-
inen, Aili Altonen, Siiri Surd-
wall ja Martha Carlson.

Kaikki nauttivat Onerva ja
Robert Lovejoyn suomaa esi-
tävistä diakuista. Kuvat oli-
vat todella kauniita ja kerho-
laiset olivat erityisen kiitoll-
isia siitä ystäväisyydestä,
mikä Lovejoyn osoittivat heitä
kohtaan tarjoutuessaan näyt-
tämään kuvia.

Ennen diakuvaesitystä Wäinö
Berkiö viihdytti kaikkia soitta-
malla suomalaista hanurimu-
siikkia.

Lopuksi saatiin nauttia her-
kullisesta kahvitarjoilusta. En-
si viikon kahvikomiteaan valit-
tiin: Hilma Leppänen, Anni
Harju, Esther Kleimola, Syl-
via Santalahti ja Henni Lappa-
lainen.

Kissoissa on tyyliä vaikka muille jakaa

Meillä kissoissa on tyyliä,
sillä on olemassa yli
6,000 vuoden vanha perimä.
Ihminen ei koskaan ole pystynyt
meltä täysin alistamaan ja näyt-
telyssään käyttäytymään as-
allisesti lähinnä siksi, että
meistä on suloista tulla ihail-
luisi.

Voit tietenkin puhua vain
omasta puolestani, mutta ma-
lmanmaakaajana minulla on
harvinaisen paljon kokemusta
nuoresta iästani huolimatta.

Syynin Australiassa 1,5
vuotta sitten, 14-kuukautisena
tulin Suomeen, Frankfurtin
Suomen, Muuten Finlänin kym-
piä ainoana matkustajana.

Suhteen minulle hankittiin
Norjasta, markustin siis Os-
lon. Ruotsissa olen käynyt
näyttelyssä ja aina voitokkaasti.

Taisin unohtaa maininta, että
olen Somali, eli pitkäkarvainen
abessinialainen, rotuni ei-
dustajana Suomen kantajia. Ni-
men on Seidi, Oslon matkan
seurauksena Suomeen syntyi
viisi poikasta, kolme tyttöä ja
kaksi poikaa.

Kissan ei tarvitse olla puh-
dastutun oltakseen perheen
lemmikki tai maalaistalou-
sessa ihan käyttöeläin. Tärke-
ttä on, että kissoista pide-
tään hyvää huolta ja että myös
maalaiset ymmärtävät lei-
kata kissansa. Niin välttytään
villikissoilta tai kissanpoi-
kasten tapposereemonioista pa-
ri kolme kertaa vuodessa. Kun
kissat leviävät ilman kont-
rollia, leviää myös kissarutto.
Se taas saastuttaa navetat ja
tallit pitkiksi ajoksi. Koska
kotieläintiloja ei voi myrkyt-
tää, pääsevät rotat ja hiiret
niskaan päälle. Ainoa tehokas
lääke näitä vastaan on terve
ja toimintakykyinen kissa.

tanssit

SAIMAN PUISTOSSA
Fitchburgissa
Lauantaina, marrask. 2, 1985
8 - 12
KURT BISCHOFF
soittaa
KAIKKI TERVETULLEITA!
Finnish American Club of Rutland

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana
jäakkaappeja ja pakastajia, Kitchenmaid astianpesukoneita.

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. BOX 309 Westminister, MA
Valittu myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

Uutispaloja

Rauha Saariaholla täällä
Fitchburgin High Streetillä oli
Suomi-vierasta menneellä vii-
kolla. Hänen sisarensa Sylvi
Tuntunen, Kaskisista ja Aili
Haara sekä Ailin tytär Leena
Heinonen Piekäämäeltä nimit-
tävät kahden viikon su-
kulaismatkan Amerikkaan. Syl-
ville matka oli toinen, ensi-
mäisen kerran hän kävi täällä
14 vuotta sitten. Sanoi vuoden-
ajankin olleen saman, ja silloin
oli ollut erittäin lämmin, nyt-
hän tarvitsi jo takkiakin ulkona
liikkeessä.

Matka alkoi New Yorkista,
mistä vieraat haettiin Fitch-
burgiin. Heitä on kuulemma
passattu kuin pappia. Ihmiset
ovat olleet ylitsevuotavan ystä-
vällisiä, aina tarjotaan kyy-
tiä ja näytetään kaikkia alueen
ja ympäristön nähtävyyksiä.
Vieraat kävivät myös Bos-
tonissa ja Cape'lla. Rauhan
nuorimman pojan toimissa
kuskina.

Vieraiden mielestä Ame-
rikka näytti paljon siltä, mi-
hin oli amerikkalaisten tele-
visiosarjojen perusteella tot-
tunut. Kadut vaahteroinen ja
talot ihanine puuleikkauksineen
tekivät erittäin romanttisen ja
mielintäntä vakuutuksen.
Boston oli erittäin positiivinen
suurkaupunki, siisti ja har-
vaanasuttu ja paljon vihreää
ympäristä. Vieraat saivat kau-
pungista erittäin hyvän vaikut-
elman. Aika vain ei riittänyt
kaiken katselemiseen.

Naiset ovat kaikki yrittäjä-
naisia. Sanoivat, että taitaa
olla sukuvika. Sylvillä on ollut
oma yritys jo 25 vuotta. Leen-
an ja hänen äitinsä yritys on
nuorempi. He valmistavat kyn-
tilöitä ja muuta lahjavaraa.
Opiskeluaikoinaan Leena tu-
tti niitä jopa US:han ja Kana-
daan. Sanoi nykyin katselevan-
sa, mikä käy kaupaksi ja mil-
laisella menetelmällä.

Menneenä kesänä Heinisillä
oli amerikkalainen vaihto-
opillistytty Kaliforniasta kah-
den kuukauden vierailulla. Si-
ten perheen 18-vuotiaalla ty-
tölläkin oli tilaisuus harjoitella
englanninkielisen käyttöä. Sol-
mittua suhdetta pidetään yllä
kirjeenvaihdon muodossa sil-
lä toivossa, että päästäisiin
vieliä Kaliforniassakin käy-
mään.

Finnish Cultural Center'n
syyskauden kokous pidetään
sunnuntaina, marrask. 17 p:nä
klo 2 iltopäivällä Saiman Pui-
ston kerhohuoneessa.

Ohjelmassa näytetään Finn-
Fest '84:n videofilmi. Sekä ko-
kous että filmiesitys ovat a-
voimia kaikille.

Kaikkiaan toki muistamme,
että vuoden 1984 FinnFest pi-
dettiin Fitchburgissa ja Wor-
cesterissa suurella menestyk-
sellä siltäkin huolimatta, että
yhtenä päivänä satoi vettä kuin
saavista kaatamalla.

Stipenttiehdokas

Winchendonilainen Lisa Anderson
on kunnostanut erittäin hyvin opi-
nonsaan, sillä syyskuussa hänestä
tuli yksi 15,000 oppikoululaisesta. Jor-
ka National Merit Scholarship yhtiö
valitsi kilpailuun 5,800:sta vuode-
le 1986 myönnettävästä stipendistä.

Lisa on St. Bernard's Central Cat-
holic High Schoolin senior-luokan op-
pilas ja hänen vanhempansa ovat Mr.
ja Mrs. Donald Anderson Winchen-
donista.

Tässä sukua koolla Rauha Saariahon kotona. Vasemmalta alkaen Matti Saariaho, Kim Saariaho, Leena Heinonen, Aili Haara, Rauha Saariaho, Eila Nousunemi, Paul Saariaho, Sylvi Tuntunen ja Antti Saariaho.

Filmin nauhoituksesta huo-
lehti Fitchburg State Collegien
audiovisuaalinen osasto Fin-
nish Cultural Center'n pyynnös-
tä, jotta se voitaisiin säilyt-
tää tulevia sukupolvia varten
keskuksen arkiston kokoelmis-
sa.

Fitchburg Cultural Allian-
ce ja Symphony Pro Music
orkesteri ovat päättäneet jär-
jestää kilpailun kaikille Fitch-
burgin alueen nuorille muusi-
koille.

Kilpailu on avoin oppikoulu-
laisille ja sitä nuoremmille
lailille ja sitä nuoremmille
muusikoille, jotka asuvat 25
mallin säteellä Fitchburgista.
Kilpailijat jaetaan kahteen ryh-
mään, toiseen kuuluvat kaikki
15-vuotiaat ja sitä vanhemmat
kouluikäiset, toiseen alle 14-
vuotiaat. Kilpailukategoriat o-
vat a) piano, b) jousisoittimet
(viulu, alttoviulu, sello, bas-
so, harppu ja klassillinen kita-
ra) ja c) puupuhaltimet ja tor-
visoititimet (huilu, oboe, klari-
netti, fagotti, käyrätorvi, trum-
petti, pasuuna ja tuuba).

Jokaisessa kategoriassa jae-
taan seuraavat palkinnot:

1. palkinto - \$100 ja soolo-
esitysmenestymisen Symphony Pro
Music orkesterin kanssa
(March Churchill johtaa) sun-
nuntaina, helmikuun 9, 1986
Weston Auditoriumissa, Fitch-
burg State Collegessa.
2. palkinto - \$50 ja soolo-
esitysmenestymisen kanssa
(March Churchill johtaa) sun-
nuntaina, helmikuun 9, 1986
Weston Auditoriumissa, Fitch-
burg State Collegessa.
3. palkinto - \$25

Esiintymiskokeet pidetään
sunnuntaina, tammikuun 19, 1986
Fitchburgin Kaupungin kirjasto-
auditoriumissa. Kilpailijoi-
den tulee soittaa, mieluummin
ulkomuistista, joko sävellyksen
osa tai kokonaisuus soittimel-
laan.

Fitchburg ja ympäristö

Tulevia tilaisuuksia

Fitchburgin Kultaisen län
Kerho kokoontuu tiistaisin klo
2 ip. Elm St. Lähetyskirkon
seurakuntasalissa. Kaikki ovat
tervetulleita!

Kalevan Ritarit ja Naiset
pitävät erilliset kokouksensa
perjantaina, marrask. 1. p:nä
klo 7:30 illalla Kaleva Kodis-
sa, 107 Mechanic St., Fitch-
burg. Virvoketta tarjolla.
-Kaikkia jäseniä kehoitetaan o-
sallistumaan.

Tanssit Saiman Puistossa
lauantaina, marraskuun 2 p.,
klo 8 - 12 yöllä. Soittaa Kurt
Bischoff. Järjestää FACS, Kaik-
ki tervetulleita.

Englanninkielinen Kalevala
luento sunnuntaina, marrask.
3 päivänä klo 3 iltopäivällä
Worcester State Collegessa
North-South Auditorium-
Student Centerissa. Puhujana Toni
de Gerez.

FITCHBURG, MA - Maria
D. LeBlanc ja Martin J. Kuk-
kula vihittiin St. Josephin kir-
kossa, Morrisamen vanhemmat
ovat Mr. ja Mrs. Henry C.
LeBlanc, 151 Hurd St. Hän on
St. Bernard's Central Catholic
High Schoolin graduuati.

Sulhasen vanhemmat ovat
Mr. ja Mrs. Edward J. Kukkula,
5 Harvard St. Hän on
Monty Technin graduuati ja
työskentelee Consumer Auto
Parts firman palveluksessa.

Palattuaan hämmästyttävästä
Havaijille pariskunta on asettu-
nut asumaan Fitchburgiin.

Kirkollisia

Elm St. Lähetys- seurakunta

Sunnuntaina, marraskuun 3
p., klo 8:30 ap. radiohartaus
NEW LIFE - asemalta WEIM,
1280 am. Fitchburg. Jumalan-
palvelus klo 9:30 ap. saarnaa
past. David Wuori. Klo 10:30
ap. kahvi- ja mehutarjoilu. Klo
10:45 ap. Pyhäkoulu kaiken ikäi-
sille.

Tiistaina, marraskuun 5 p.,
klo 7:30 ill. Aikuisten kuoro-
harjoitus. Klo 7:30 ill. Viikko-
filan hartaustilaisuus. Kahvi-
tarjoilu kuantantavat Mrs. E-
dith Matson ja Mrs. Aune Kärk-
äinen.

Messiah luterilainen seurakunta

Perjantaina, marraskuun 1
p., klo 7:00 ill. Lutherilto-
laiset kokoontuvat. Klo 7:30 ill.
"The Christian Family" yhdek-
sän viikon kurssi Larry Chris-
tensonin kirjan pohjalta, jonka
johtaa past. Cobb. Kokoonnu-
taan pappilaassa.

Lauantaina, marraskuun 2 p.,
klo 10:00 ap. - klo 2:00 ip.
Semaari "Brong Them Back
Rejoicing" pidetään St. Luke
Lutheran kirkolla Dedham.
Past. Paul Foust vieraillevana
puhujana.

Sunnuntaina, marraskuun 3
p., klo 7:45 aam. Suomen kie-
linen Lutheran Hour WCMX,
1000 am. Klo 8:15 aam. Suo-
men kielinen jumalanpalvelus
ja H.P. Ehtoollinen. Klo 9:15
aam. Sunnuntai koulu ja raamat-
tulo. Klo 9:30 aam. Kor-
keakoululaisten raamattutunti.
Klo 10:30 Englannin kielinen
jumalanpalvelus ja H.P. Ehtool-
linen. Klo 6:00 ill. Virkaili-
joitten kokous.

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus
HYVÄT UUTSET - lähetetään
joka sunnuntai aamu asemalta
-WEIM - 1280, Fitchburg, klo
8:45.

Yleinen (suomenkielinen) ju-
malanpalvelus pidetään Kaleva
Kodissa, 107 Mechanic St.,
Fitchburg, sunnuntaisin, alkaen
klo 2 iltopäivällä. Erikois-
tilaisuuksista ilmoitetaan aina
erivirtaessa.

**KESKUSTASSA
SIJAITSEVA**
**FRANK H.
MILES**
COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautauspalveluksia
vuodesta 1896

Suosittu show-tähdet
Hilkka Kinnunen ja Juliette Koka
Saiman Puistossa
Fitchburgissa
perjantaina, marrask. 8. p:nä klo 8:00 ill.
Liput: \$5.00 etukäteen \$6.00 ovella
Tanssia ohjelman jälkeen Lippuja saa Raivaajasta

JOYCE I. HANNULA
Personal Financial Planner
79 East Rd. - P.O. Box 500
Westminister, MA 01473
874-0629 or 832-6368

IDS
AMERICAN
INSURANCE
CORPORATION

Florida kutsuu!
Edustakain junan aika
Bostonista mihin tahansa
Floridan kaupungeista
\$150 aikuisilta,
lapset puolella hinnalla.
GIT MATKATOIMISTO
69 Main St., Leominster
Puh. 537-4536

Huhtala Oil Company
East Templeton
Puh. 632-1221
Perustettu 1945
Uudet asiakkaat tervetulleita
Yli 35 vuotta ammattitaitoista
palvelua.

LYDON & HAASE CO.
209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana
jäakkaappeja ja pakastajia, Kitchenmaid astianpesukoneita.

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.
135 Main Street, P.O. BOX 309 Westminister, MA
Valittu myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

**MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO**
31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

**MAY
FUNERAL SERVICE**
HAUTAUSTOIMISTO
WINSLOW P. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle
85 Nichols St., Norwood Mass.
Puh. 762-1509

**MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO**
31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

NORDGREN
HAUTAUSTOIMISTO
300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161
ARTHUR R. NORDGREN

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.
Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA
376 Summer St., Fitchburg, Mass. Puh. 343-4853
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

BOSK FUNERAL HOME
85 BLOSSOM ST. • FITCHBURG, MA 01420 • TELEPHONE: 342-3635
Serving All Faiths
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant
Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance
AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING

**SAWYER-MILLER
FUNERAL HOMES**
129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

SUOMELLA VANKKA
USKO YK:n PÄÄMÄÄRIIN

Jatkosivulta 1

vun ja poliittisen kehityksen seuraamista, vaan myös yksin edellytyksiä."

Erityisesti protektionismi ja pelottavat velka- ja kehitysratkaisut horjuttavat presidentin mukaan kansainvälisen taloudellisen yhteistyön peruspilaria.

"Me tarvitsemme elinvoimasta ja yhteistyöhalusta maailmanyhteisöä, joka on valmis tunnustamaan kehitysmaiden tarpeet. Sellaisen yhteisön perustana tulee olla kuitenkin maan terve yhteiskuntapolitiikka, jonka avulla ne voivat tukea toinen toisiaan kansainvälisessä yhteisössä."

"Tämä auttaa käsiteltäessä sellaisia kiireellisiä kysymyksiä kuin maiden välinen voimavarojen siirto, tarvittaessa kansainvälisen kaupan laajentaminen ja jatkuva vapauttaminen sekä valuuttajärjestelmän asianmukainen kehittäminen. Näissä tehtävissä onnistuminen asettaa yhä enemmän vaatimuksia myös monenvälisille kehitysjärjestöille. Suomi tulee jatkuvasti antamaan oman panoksensa lisättäessä niiden voimavaroja, presidentti lupasi.

Ainutlaatuinen
talousfoorumi

YK, johon kuuluvat lähes kaikki maailman maat tarjoaakin presidentin mukaan ainutlaatuisen foorumin maailmanlaajuisen talouskysymysten käsittelyyn.

"Meillä on kaikki syyt vahvistaa sekä YK:n pyrkimyksiä uusien säännösten ja järjestelyjen aikaansaamiseksi samoin kuin käytännön kehitysyhteistyötä. Tätä tietä voimme varmistaa avoimeen ja keskinäiseen vuorovaikutukseen ja riippuvuuteen perustuvan maailmantalouden tehokkaan toimimisen.

Puheensa lopussa presidentti Mauno Koivisto määritteli ydinaseiden vähentämisen ja maailmanlaajuisen taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämisen YK:n tärkeimmiksi tehtäviksi.

"YK:n 40-vuotisjuhlavuoden tulisi rohkaista maailman kansoja yhä enemmän keskittymään ja panostamaan näiden ongelmien ratkaisemiseen.

Tiistaina, lokakuun 22. päivänä presidentti ja rouva Mauno Koivisto osallistuivat pääkonsuli ja rouva Antti Lassilan vastaanotolle pääkonsulin virka-asunnossa.

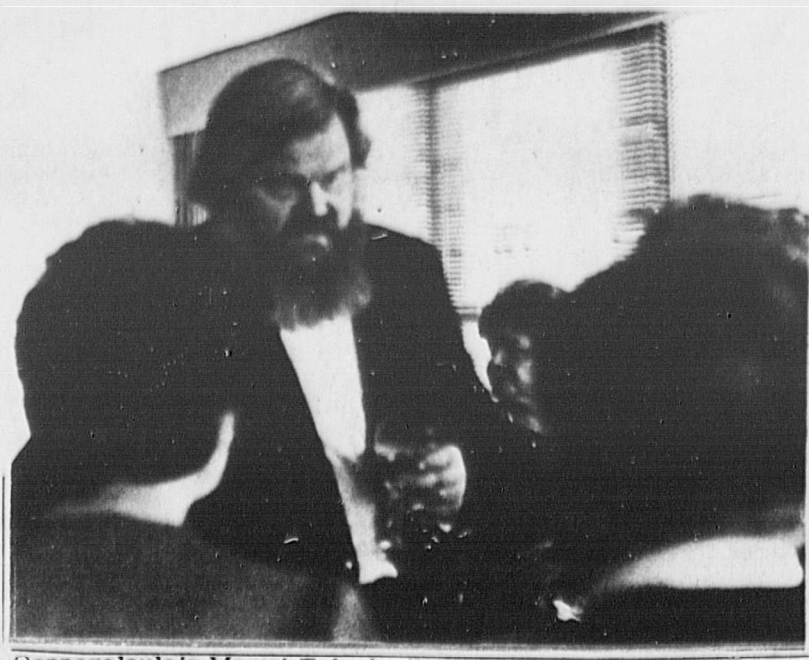
Presidentti ja rouva Mauno Koivisto

Suomalaista naiskauneutta edusti presidenttiparin tytär Assi Komulainen.

Taidemaalari Irja Leino ja näyttelijä Juliska Koka.

Oopperalaulaja Martti Taivela ihailijoitensa piirittämässä.

Tunnettu laulaja- ja radiomies Jussi Himanka ja Finlandia Foundationin presidentti Juha Mäkipää.

Suomen presidentti Mauno Koivisto ja rouva Tellervo Koivisto osallistuivat Yhdistyneiden Kansakuntien 40-vuotisjuhliin New Yorkissa. Viikon pituisen matkan aikataulu oli tiivis. Ainoa New Yorkin ulkopuolelle suuntautunut vierailu oli tutustuminen Madison paperitehtaaseen Mainen osavaltiossa.

Presidentti Koivistolla oli matkan aikana kaikkiaan 15 korkean tason kahdenkeskeistä tapaamista. Viime viikon tiistaina hän piti puheen YK:n yleiskokouksessa (otteita siitä sivulla yksi). Samana iltana presidenttipari osallistui myös pääkonsuli Antti Lassilan järjestämälle vastaanotolle ja suurlehterillä Keijo Korhosen tarjoamalle päivälliselle.

Matkan aikana Koivisto tapasi myös presidentti Ronald Reaganin hotelli Waldorf Astoriassa Reaganin järjestämällä vastaanotolla.

Presidentti ja rouva Koiviston seurueeseen kuuluivat ulkoasiainministeri Paavo Väyrynen, alivaltiosihteeri Klaus Törnudd, kansliapäällikkö Jaakko Kalela, kenraalimajuri Veikko Vesterinen, toimistopäällikkö Pekka Harttala ja komentajakauppieni Juhani Kaskela. Rouva Koiviston mukana matkusti pariskunnan tytär Assi Komulainen.

Kuvat: Raivaaja

Jouko Mäkelä, Pentti Mäkelä

Suomen suurmestareiden kasti kutistui kvintetiksi

Suomalaisen yleisurheilun alamäki on kovin helppo todistaa tilastoilla. Ehkä parhaiten tuohon kelpaa se totuus, että suurmestaruuden urheilijoita, jotka luokitellaan kansainvälisten tulosten perusteella, on tänä vuonna ainoastaan neljä, kun parhaana vuotena oli jo 22. Suurmestareita on kyllä viideskin, Reima Salonen, mutta kävely on tavallaan oma lajinsa.

Muut suurmestarit ovat Tiija Helander, Tiina Liljak, Juha Tiainen ja Tapio Korjus.

Parhaimpina aikana takavuosina oli suomalaisia yleisurheilijoita kauden tilastoissa sadan parhaan joukossa selvisi yli sata. Nyt on miehiä 35 ja naisia 15. Kun sadan parhaan joukko laji yhteen laskeen on 3600, niin Suomen osuudeksi jää vajaat kaksi prosenttia. Aikanaan on päästy yli viiden prosentin.

Kauden tilastot eivät sadan parhaan osalta ole vielä lopullisesti valmiina, joten muutamissa lajeissa pitää turvautua noin-arvioon ja lisäksi on seläläisiä rajatapauksia, jotka kaikkien tulosten selvittyä putoavat sadan joukosta.

Kauko Niemelän pitämien tilastojen perusteella ovat suomalaisista tämän hetken tilastoissa tämän hetken tietojen mukaan seuraavat:

Miehet: 100 m: Kimmo Saaristo 10,50 ei 200 joukossa.
200 m: Kimmo Saaristo, 20,79 tällä hetkellä noin sadas.
400 m: Juha Pyy 47,03 ei 300 joukossa.
800 m: 58) Eero Kyölä 1,46,44.
1500 m: 65) Antti Loikkanen 3,39,37.
5000 m: 37) Tbmny Ekblom 13,29,23.
10 000 m: 90) Tbmny Ekblom 28,33,64.

110 m aj: 26) Arto Bryggare 13,63.
400 m aj: Vesa Pekka Pihlavisto 51,77 ei 200 joukossa.
3000 m aj: 42) Lars Sörensen 8,29,37.
Korkeus: 45) Mikko Levola 226.
Seiväs: 37) Asko Pelloniemi 560.
Pituus: 72) Jarmo Kärrä 790.
Kolmiloikka: Markku Rokala 16,31 noin 130.
Kuula: 60) Kari Töyrylä 19,79.
Kiekko: 68) Ari Huunonen 62,04.
Moukari: 21) Juha Tiainen 78,10.
Keihäs: 17) Tapio Korjus 89,30.
10-ottelu: Henrik Broman 7635 noin sadas.

Estejuoksussa mahtuu sadan joukkoon kaksi, korkeushypyssä yksi, seiväshypyssä neljä, kuulantyönössä kaksi, moukarinheitossa yksi ja keihään heitossa yksitoista muuta suomalaista.

Viestijoukkueet eivät mahdu 20 parhaan joukkoon.
Näiden lajeissa ovat sadan joukossa:
400 m: 55) Tiija Helander 52,32.
3000 m: Päivi Tikkanen 9,04,11 noin sadas.
10 000 m: 53) Tiina Jousimaa 33,31,20.
400 m aj: 17) Tiija Helander 55,21.
Korkeus: 85) Minna Vehmasto 187.
Kuula: 90) Asta Hovi 17,18.
Keihäs: 5) Tiina Liljak 70,62.

Kymppiä myös Kristiina Lisakkila ja Sinikka Keskitalo ovat sadan joukossa. Kehäissä on Tuula Laaksalo 25., Helena Laine 33., Helena Uusitalo 38. ja Päivi Alfranti 47.

Suomen naisten viestijoukkueet ovat 20 parhaan joukossa 16. ja 18. sijalla. —MK.

Tiina Liljak

Tapio Korjus

Reima Salonen

Juha Tiainen

Tiina Helander

Puhtaat kädet paras ase
tartuntatauteja vastaan

Kun syksyllä ihmisten kanssakäynti vilkastuu, myös alttiut monenlaisille tartuntatauteille lisääntyy. Mikrobiologian asiantuntija, maisteri Marja von Schoultz antaa vihjeitä siitä, miten näiltä harmit välttytään, millaisin toimenpitein voimme vähentää tartuntatautien riskiä ja mieltä mikrobien haittoja yleensä.

Moniko tulee ajatelleeksi, että samalla tavalla kuin virheellisesti säilytyssä elintarvikkeessa, myös märässä palasaippuassa, puhdistus- ja siivousvälineissä tai kostean lämpimässä tiloissa voi muhia miljoonia pieneliöitä, ja mitä erilaisimpia pöppöjä. Tuhannesosan millimetrin kokoisina ne ovat vain niin pieniä, että emme voi nähdä niitä paljain silmin.

Marja von Schoultz korostaa, etteivät kaikki mikrobit ole vahingollisia, mutta siellä missä meidän kannaltamme haitalliset mikrobit voivat elää ja lisääntyä, siellä on usein myös suotuisat elinolosuhteet haitallisille pieneliöille.

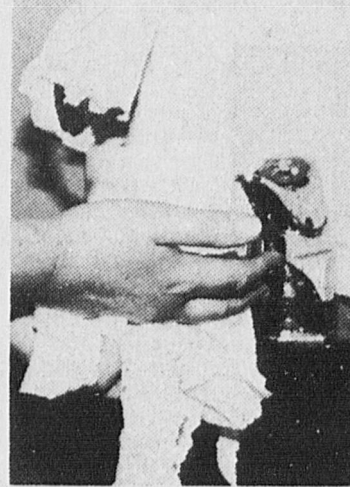
Likakin voi olla puhdas, sanoo von Schoultz ja tarkoitetaan täällä esimerkiksi sitä, että tuoreen pähkinäpölyn polttamisella sormista ei ole ollenkaan niin hoppua verrattuna siihen, miten kiireesti tulisi pestä pois roiske, jonka on saanut käymälässä.

Mikroskooppisten eliöiden voima piilee niiden hukeissa lukumäärissä. Jotkut bakteerit voivat esimerkiksi lisääntyä yhdestä solusta sadaksi miljoonaksi soluksi yhden ainoan työpäivän aikana.

Mikrobeja voi esiintyä valtavasti määrinä mitä ahtaimmissa paikoissa, kuten naarmuntuneissa pintamateriaaleissa. Tuulehtuneesta kynsivallista voi levitä ympäristöön jopa miljardea bakteeria. Mikrobit voivat lisäksi säilyttää elinvoimansa pisaroissa, pölyhiukkasissa ja liassa jopa muutaman viikon ajan.

Puhtaat kädet
tärkeät

Maisteri von Schoultz koros-

Hyvä käsihygienian ei sisällä vain pesua, vaan kädet on myös kuivattava hyvin. Märät kädet levittävät tuki- ja tartuntatauteja.

taa puhtaiden käsien merkitystä.

—Koska on todettu, että kädet ovat tärkeimmät mikrobin levittäjät, meidän tulisi pyrkiä ylläpitämään hyvää käsihygieniaa ja sitä kautta tartuntatautien leviämistä.

Käsien pesu ja kuivatus ovat usein toimenpiteitä, joihin emme kiinnitä sen kummempaa huomiota. Siksi jääkin arvioimatta, pesemmekö ne tarpeeksi usein vai puhdistammeko ne riittävän hyvin. Onkohan esimerkiksi käsihygieniassamme toimivien varain etenkin käymälässä käyntien jälkeen, kysyy von Schoultz.

Palkittu
Lilla Teatern

Euroopan neuvosto on myöntänyt vasta perustamansa kansainvälisen teatteripalkinnon helsinkiläiselle Lilla Teaternille.

Palkinto luovutettiin Asko Sarkolle lokakuun 11 p:nä Venetsian biennaalissa kuuluvilla teatterifestivaaleilla.

Palkinto jaetaan teattereille, joka on tehnyt pitkäaikaisista luovaa ja omaperäistä työtä. Palkinnolla halutaan tehdä tällaisen profiilin omaavia teattereita paremmin tunnetuiksi Euroopassa.

Kodin talous

Oheisen artikkelin lähetti toimituksemme Anna Laasanen Westminster, Mass. Kirjotus julkaistiin Pirkka-lehdessä vuoden 1935 syksyllä.

Se on hyvänä todisteena siitä, että hyviksi koetut reseptit eivät jää unholaan. Tänä päivänäkin, 50 vuotta myöhemmin, samat herkut kuuluvat suomalaisen keittötuotantoon.

OMENAHERRKUJA:
OMENAMUOTTI
8 - 10 keskikokoista omenaa,
100 gr sokeria
5 munaa
1 rkl voita
2 rkl korppujauhoja
2 dl vettä

Kuoritus, paloitellut omenat keitetään vedessä pehmeiksi seokseksi, joka puserretaan siidini läpi ja aneetaan jäähtyä. Sokeri ja munan keltaiset vatkataan vaahdoksi. Valukauset vatkataan erikseen. Vatkaatun munankeltuaiseen sekoitetaan täysin jäähtynyt omenasose ja sen jälkeen varovasti munanvalkaiset. Tulenkestävä vuoka voidellaan ja sirotellaan korppujauhoilla. Seos kaadetaan vuokaan, pinnalle ripotellaan korppujauhoja ja muotti paistetaan hyvässä lämmössä noin 20 - 50 min. Tarjoillaan vartatun kerman kanssa. Jos halutaan voidaan kerman makua parantaa lisäämällä siihen vähän vaniljaa.

OMENA MARENKIA

10 keskikokoista omenaa,
150 gr hienoa sokeria
2 rkl voita
3 munanvalkuasta

Omenat kuoritaan, leikataan viipaleiksi ja siemenkodat poistetaan. Voi sulatetaan kassarissa, johon omenaviipaleet pannaan. Noin kolmasosa sokerista ripotellaan päälle ja omenat saavat kiehua jonkin minuutin ajan, minkä jälkeen ne nostetaan laajaleikkeen tulenkestävään muottiin jäähtymään. Munanvalkaiset ja loppu sokeri vatkataan kovaksi vaah-

doksi, josta vähän enempi kuin puolet kaadetaan omenille ja lopulla koristellaan marenngin pinta, joko ristikoilla tai muilla kuviolla. Marenki tarjoillaan vaniljakastikkeen kanssa.

OMENARIISIÄ

10 keskikokoista omenaa
100 gr sokeria
2 dl riisiä
2 rkl voita
2 dl vettä

Omenat kuoritaan, leikataan viipaleiksi ja siemenkodat poistetaan. Riisi ja voi keitetään vedessä noin 1/2 tuntia. Omenat ja sokeri ladotaan kerroksittain riisiin kanssa tulenkestävään vuokaan ja keitetään vesi-kuuhyssä uunissa noin 1/2 tuntia. Tarjoillaan jälkiruojana vartatun kerman tai vaniljakastikkeen kera.

YKSIIN KERTAINEN
VANILJAKASTIKE.

3 dl maitoa
2 dl kermaa
3 munankeltuasta
2 rkl vaniljasokeria
1 rkl perunajauhoja
2 rkl sokeria

Munankeltuaiset, kerma, maito ja perunajauhot sekoitetaan kylminä toisiinsa ja pannaan tulelle siksi, kunnes seos kuumenee kiehumapieteeseen, koko ajan sekoittaen. Annetaan jäähtyä ennenkuin lisätään vaniljasokeri. Sokeri ripotellaan pinnalle.

Mittasuhteet:

100 gr sokeria 1/3 cup.
150 gr sokeria vajaa 3/4 cup.
2 dl 3/4 cup.
3 dl 1 cup.

Valtanen Yhdysvalloissa

WASHINGTON (Matti Verkola) Suomen puolustusvoimien komentaja, kenraali Jaakko Valtanen aloitti viime viikon keskiviikkona virallisen vierailunsa Washingtonissa, missä hän tapaa Yhdysvaltain presidentin ja paljon mainesanoja saaneen puolustusvoimien komentajan, amiraali William Crowen.

Kenraali Valtanen saapui kuuluisaan Andrewsien lentokenttään tehtyään sitä ennen kahden päivän tutustumatkaa Yhdysvaltain asevoimien tukikohtaan itäosassa sijaitsevaan Karibianmeren myrsky- ja sotilaallista johtoa puolustusvoimien komentajan William Crowen johdolla.

Kenraali Valtanen oli Pentagonissa koko viime torstain ja tapasi silloin Yhdysvaltain korkeinta sotilaallista johtoa puolustusvoimien komentajan William Crowen johdolla.

Sotilaspoliittisten mielipiteiden vaihdon ohella "vahvasti kohteliaisuusvierailuksi" luonnehdittu matkan aikana käsiteltiin arvioituja hankintasyömyksiä.

Amiraali Crowe johtaa Yhdysvaltain asevoimien korkeimpana upseerina viisi-miehistä aselajikomentajien neuvostoa, johon kuuluvat puheenjohtajan lisäksi maa- ja ilmavoimien sekä merijalkaväen komentajat.

Puheenjohtajuus vaihtelee istuvan presidentin mieltymyksellä eri aselajien kesken. Ennen laivastoa ja amiraali Crowea maavoimilla oli komentajan virka kolme vuotta ja sitä ennen ilmavoimilla yhtäjaksoisesti perästi kahdeksan vuotta. Komentaja istuu yleensä kaksi peräkkäistä kaksivuotista kautta.

Crowen edeltäjä kenraali John Vessey erosi kuitenkin tämän lokakuun alussa kesken

toisen virkakautensa tehdyksi tietä vuolaasti kiitetylle, vähemmän särmikkäälle ja diplomaattisen taitavanaselle seuraajalleen.

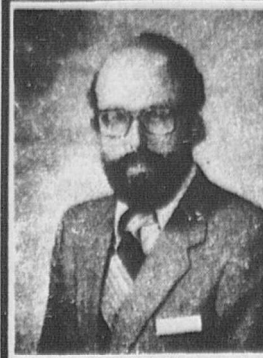

Oletteko muistaneet tehdä lahjoituksenne Raivaajan hyväksi?

Poliittinen ilmoitus

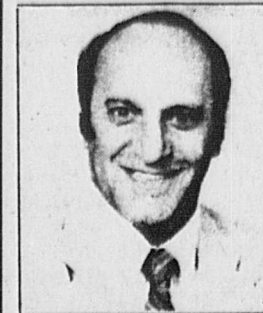
RODNEY FULTON

Uusi kokenut ääni
FITCHBURGIN
KOULUKOMITEAAN

Poliittinen ilmoitus

Äänestäkää asianajaja James T. Angelos koulukomiteaan
Asunut koko ikänsä Fitchburgissa

KOULUTUSPOHJA
Fitchburg High Schoolin graduatti
Clark Universityn graduatti
Fitchburg State College; maisterin oppiarvo Suffolk Law School; lakitieteen oppiarvo

AMMATTIKOKEMUS

Palvellut 25 vuotta Fitchburgin koulujärjestelmässä opettajana, opintoneuvojana sekä asianajajana; 10 vuoden kokemus asianajajana Fitchburgin kaupungissa.

Poliittinen ilmoitus

ONNITTELU RAIVAAJALLE, joka on palvellut aluen suomalaisia 80 vuoden ajan.

KIITOS TEILLE Fitchburgin 4. vaalipiirin asukkaat kannatuksenne ja luottamuksenne. Mielihyvin palvelen teitä toisenkin virkakauden.

Allekirjoittaja: **LINDA (Laati) BYRNE**
4. vaalipiirin edustaja
Fitchburg, MA

"OLEN YLPEÄ AMERIKANSUOMALAISUUDESTANI"

Poliittinen ilmoitus

Fitchburgilaiset äänestäjät

Teidän kannatuksenne johdosta

MONTY TECH PYSYY
EDISTYKSEN TASALLA !!

Yhteisvoimin
VOIMME JATKAA SAMAN MALLIIN -

... MUISTAKAA ÄÄNESTÄÄ
MARRASK. 5. PÄIVÄNÄ ...

Re-Elect **HELGA "Sunnie" EPSTEIN**
MONTY TECH
School Committee

Committed to employability for Fitchburg through Monty Tech

Muistakaa
äänestää

Poliittinen ilmoitus

Hyvät äänestäjät

Fitchburg on kasvanut suurin askelin. Kaikkialla ympärillämme sekä omakotialueellinen että kaupallinen kasvu on ilmeistä. Tällainen ennennäkemätön kasvu vaatii uusia ja parempia palvelumuotoja. Fitchburg tarvitsee hallituksessaan henkilöitä, jotka ovat valmiita suunnitelmallisuuteen järjestelmällisen kasvun takaamiseksi ja ongelmien estämiseksi. Uskon olevani tällainen henkilö. Minulla on tarpeellinen kokemus, tieto ja moraalinen vastuu, mitkä auttavat tekemään Fitchburgista paremman asuinpaikan. Muistakaa siis antaa yksi viidestä äänestänne **JEFF BEAN**ille marraskuun 5. päivänä.

Suunnittelemme tänään huomispäivää varten

EXPERIENCE

School Committee Member 1984-85
Councilor at Large 1982-84
Ward Four City Councilor 1976-80
Chairman of Planning Board 1979-80
Asst. Treasurer MRPC 1979-80

AWARDS

J.C.'s Outstanding Young Man of the Year Award
Foster Parent of the Year Award

COMMUNITY SERVICE

Former Cubmaster of Pack 50
Street Hockey Coach
Foster Parent
Fresh Air Family
Ward 5 Democratic Committee

EDUCATION

Elected Officials Training Program
Brandeis University 1982

Bachelor of Science Degree in Human Services
Fitchburg State College 1978

Associate Degree in Business
Mt. Wachusett Community College 1976
St. Bernard's High School 1970

EMPLOYMENT

Legislative Assistant to Senator Gerard D'Amico
Crisis Counselor for Herbert Lipton Mental Health Center

Jeff Bean
COUNCILOR AT LARGE

Poliittinen ilmoitus

Kokenut - Vastuuntuntoinen - Osaa johtaa
Valittakaa jälleen

Stephanie Femino Boudreau

KOULU KOMITEAAN

- Elinikäinen fitchburgilainen
- Talonomistaja
- Koulukomitean puheenjohtaja
- Opetusalan maisteri
- Ammattiltaan hallinto virkailija
- Sosiaalipalvelujen johtaja
- Henry Heywood Memorial sairaalassa, Gardner, MA

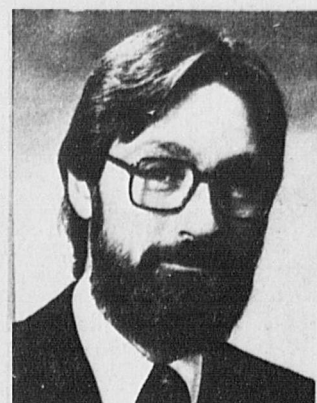
Stephanie Femino Boudreau

Signed: James & Josephine Femino
61 Wall St.
Fitchburg, MA

Poliittinen ilmoitus

Antakaa äänenne kuulua
Palauttakaa Dan H. Mylott
kaupungin valtuustoon

DAN MYLOTT TÄYTTÄÄ EDELLYTYKSET

- 4 vuotta kaupungin valtuustossa
- Palveli raha-asioiden valtuustossa
- 2 vuotta lupakirja-lautakunnassa
- Palveli Wallace Civic Center'n johtokunnassa

Fitchburg on tärkeä Dan Mylottille, Fitchburg High Schoolin graduatti, työskennellyt 24 vuotta Shacksilla, Main St:lla, naimisissa ja 4 lapsen isä, kuuluu Christ Kirkan seurakuntaan ja Eastwood Clubiin.

Emmekö ole jo kuunnelleet kaupungin virkailijoita tarpeeksemme? Dan Mylott on kandidaatti, joka kuuntelee teitä!

Emmekö ole jo kuunnelleet
virkailijoita tarpeeksemme?
Dan Mylott on kandidaatti,
joka kuuntelee teitä!

Poliittinen ilmoitus

Bernie

CHARTRAND

pormestariksi

Fitchburg...

Jatkaa kehittymistään!

Osaa johtaa...on vastuuntuntoinen...kokenut ja kykenevä!

Johtajan taito... Kaupungin ongelmat eivät katoa itsestään. Pystymme ratkaisemaan ne vain kovalla työllä. **BERNIE CHARTRAND** on vastannut haasteeseen. **BERNIE CHARTRAND** on paneutunut pormestarinvirkaansa täysillä: se on koettanut ratkaista kaupunkimme ongelmat. **BERNIE CHARTRAND** on tuonut harmonisuuden, määrätietoisuuden, rehellisyyden ja vastuullisuuden kaupungin hallitukseen.

Kaupunkimme uudestisyntyminen... **BERNIE CHARTRAND** uskoo teollisuuden tuoman voiman. Kaupunkimme **TÄYTYY** vetää puoleensa uutta teollisuutta. Palauttakamme työelämään ne ihmiset, jotka haluavat tehdä työtä. Bernien ansiosta kaupunkimme on kokenut uudestisyntymisen kahden vuoden sisällä.

Tehokas taloudenhoito... **BERNIE CHARTRAND** toi mukanaan tehokkaan taloudellisen suunnittelun. Asianmukainen rahoitus ja suunnittelu ovat nyt tosi-seikkoja. Meillä on 34 miljoonan dollarin bilanssissa oleva budjetti. Ensimmäiset tasapainoitettujen budjetit kaupungin historiassa.

Jatkaa kehittymistään...osaa johtaa...on vastuuntuntoinen
kokenut ja kykenevä

Kaupungin valtuusto	12 vuotta	General Electric Co:n finanssiosastolla	35 vuotta	Graduaatti:
Valtuuston presidentti	5 vuotta	Burbankin sairaalan hallitusneuvostossa	7 vuotta	St. Bernard High School
Finanssikomitea	11 vuotta	Wallace Civic Center'n hallitusneuvostossa	9 vuotta	Becker Junior College
Pormestari	2 vuotta			Distinguished Alumnus
				Award - 1985
				Opiskeli Fitchburg State Collegessa

Bernie

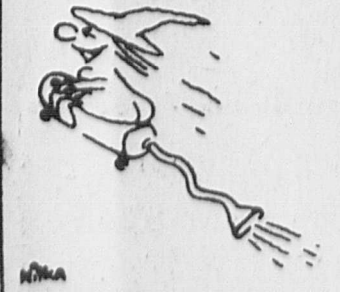
CHARTRAND

pormestariksi

Fitchburg - Marrask. 5.

Jos tarvitsette kyytiä vaaliurnille, soittakaa
345-6584

Signed: Committee to Re-Elect
Bernie Chartrand Mayor Fitchburg, MA
John Morrissey - Chairman

Helsingissä halutaan selkiä kauppatorin kaupunkitilaa.

Helsinki ehostaa Kauppatorin maiseman

Kauppatorin kaupunkitilaan Helsingissä tullaan ehostamaan kahden suunnittelukilpailun avulla. Toisen suunnittelukilpailun tarkoituksena on löytää Kauppatorille sopivien kiinteiden tai siirrettävien kioskien malleja mahdollisimman pian toteutettavaksi ja toisen suunnittelukilpailun avulla etsitään Kauppatorille sopivia kadun kalusteita.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi kaupunkisuunnitteluviraston Kauppatorisuunnitelmat, joilla tullaan suojelemaan torialueen kaupunkivallasta arvokkaat kohteet ja

detään huonona, koska sitä rajoittaa kalusteiden ja laitteiden paljous, sijoituspaikkojen saturenvaraisuus, kalusteiden ja laitteiden alkeellinen muotoilu sekä huono laatu ja kunto.

Kiinteiden kioskien toivotaan olevan vuosisadan alun mallin mukaisia huvijamaisia. Kioskeja tulisi Kauppatorille yksi tai useampi. Valaistuksen uusimisella tahdotaan korostaa Pohjoisesplanadin julkisivukonaisuutta sekä torin ja meren liittymäkohtaa. Suunnitelmat valmistuvat ensi vuonna sekä muutostyöt ja rakennetaan tehtäisiin parin kolmen vuoden kuluessa.

vahvistamaan ranta-alueen merkitystä.

Suunnitelmiin kuuluu myös, että Korkeasaaren lautan lähtöpaikka tulee Kauppatorille. E-rään vaihtoehdon mukaan Suomenlinnan henkilölautan ja Suomenlinnan huoltoalutan lähtöpaikat sijoitetaan yhteen terminaaliin Kauppatorin läheisyyteen.

Tällöin Korkeasaaren lautan lähtöpaikka tulisi Suomenlinnan lautan nykyiselle paikalle. Toisena mahdollisuutena Korkeasaaren lautalle rakennettaisiin uusi lähtöpaikka.

Kauppatorin nykyistä tilaa pi-

Sak-laisen Paperiliiton 38.000 jäsenen vuorokauden mittainen mielenosoituslakko pysäytti paperiteollisuuden viikolla maanantaista tiistaiamuun.

Paperiliiton puheenjohtaja Antero Mäen mukaan paperin mielenosoituslakko toteutui kentällä suunnitellulla tavalla.

Paperin mielenosoitukseen yhtyi myös tuhansia muiden alojen keski-suomalaisia työntekijöitä, joille Lievestuoreen selluloosatehtaan lakkauttaminen omassa läänissä on ollut läheinen osoitus yritysten ja niiden rahoittajien työttömyyspolitiikasta.

-Mielenosoituslakkomme kohdistui ennen kaikkea siihen vaatimukseen, että työnantajan tulee nykyistä paremmin ryhtyä vastaamaan myös työvoimasta. Nyt on tullut aika tavalla esimerkkejä siitä, että tehtaita lopetetaan ja ihmiset jätetään hunningolle. Päättäjät sellaiset menettelytavat, joilla pystytään hoitamaan nämä asiat toisella tavalla, sanoo Paperiliiton puheenjohtaja Antero Mäki.

Mäki arvioi paperiliiton pystyneen sinänsä hoitamaan monien isojen muutosten yhteydessä työvoimapolitiikkaa niin, että vaikka tehtaita onkin vähentynyt työpaikkoja, niin on kuitenkin löydetty pehmeän laskun linjat työntekijöiden eduksi.

-Viime aikojen esimerkit ovat kuitenkin olleet kylmän kaltaisia ja tähän onnistuimme mielenosoituksellamme nyt ki-

nittämään laajaa huomiota, Mäki sanoo.

Mäen mukaan työllisyysongelmiin pitää nyt pystyä löytämään neuvotellen linjoja mm. SAK:n viime viikolla antaman työllisyyspoliittisen kannanoton mukaisesti.

Keski-Suomessa seisaakseen osallistui paperityöntekijöiden lisäksi noin 10.000 metalli-, tekstiili- ja vaatusteollisuuden työntekijää. Jyväskylän seudulla pysähtyi tehtaita jo aikaisemmin syksyllä tukemaan Lievestuoreen sellutehtaan työntekijöiden vaatimuksia uusista työpaikoista tai sellutehtaan käynnistämisestä uudelleen.

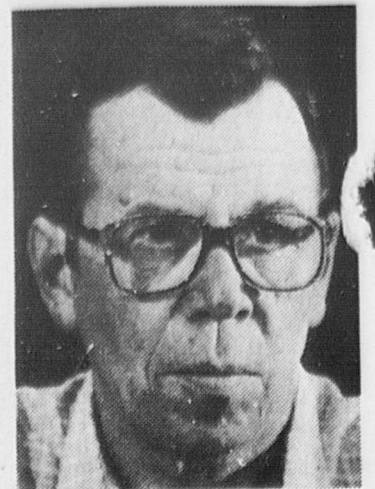
Viikkoa ennen lakkoa jätettiin kauppa- ja teollisuusministeri Seppo Lindblomille (sd) Lievestuore-pikatyöryhmän mietintö, jossa ehdotettiin

taajamaan korvaavia työpaikkoja ja suurella julkisella rahoituksella.

Sellutehtaan käynnistämistä työryhmä ei puoltanut ja työntekijöiden edustaja Lievestuoreen paperitehtaan puheenjohtaja Eero Aho jättikin erillään mielipiteensä. Hänen mukaansa lukuolosuhteilla olisi nyt entistä paremmat markkinat, kun Auto- ja kuljetusalan työntekijöiden AKT:n ja myös KTV:n satamatyöntekijöiden boikotti lopettaa tuonnin Etelä-Afrikasta.

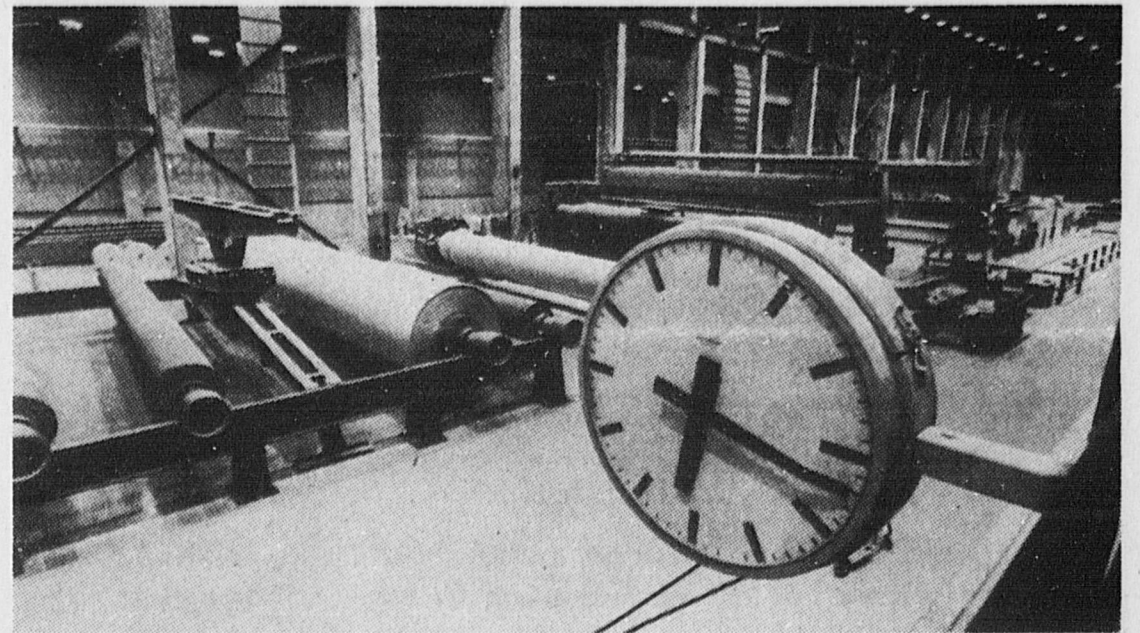
Metsäteollisuuden työnantajaliitto pitää maanantaista lakkoa lain ja sopimuksen vastaisena ja uhkaa viedä sen työtuomioistuimeen.

Lakolla ei tuettu vain lievestuorelaisia vaan Paperiliiton valtuusto halusi kiinnittää huomiota myös Oulun Toppilan tapahtumiin, Kajaani Oy lak-

Paperiliiton puheenjohtajan Antero Mäen mukaan mielenosoituslakko oli suunnattu ennen kaikkea työnantaja ja teollisuuden rahoittajia vastaan, jotta nämä tuntisivat vastuuta myös työntekijöistä.

kautti viime kesänä Toppilan selluloosatehtaan ja sanoi irti noin 300 työntekijää.

Suomen paperi- ja selluloosatehtaat hiljenivät maanantaina aamulla klo 6 vuorokaudeksi, kun ylivuorolaiset lähtivät työpaikalta. Varkauden Alhströmin paperitehdas ei tehnyt poikkeusta.

Neuvostoloikkarit

Kaksi neuvostoliittolaista miestä on loikannut Suomen kautta Ruotsiin ja pyytäneet poliittista turvapaikkaa Sundsvallissa. Miehet, joista toinen on 21 ja toinen 23 vuotta, ovat tiivistäviestiä sotilashenkilöitä ja palvelivat Murmanskin tukikohdassa.

Sundsvallin poliisitoimistosta ei vahvistettu eikä kiistetty tietoa miesten ammatista.

Miehet aloittivat pakomatkan lähes kuukausi sitten. Poliisin saamien tietojen mukaan he ovat kulkeet vain öisin pimeyden turvin ja viertäneet päiväsaajan autiossa rakennuksessa tai metsässä. Murmanskista on Haaparantaan jonne miehet saapuivat Suomen kautta, linnuntietä noin 500 kilometriä.

Haaparannasta he liftasivat Sundsvalliin, jossa he menivät poliisilaitokselle ja pyysivät poliittista turvapaikkaa, kertoi Sundsvallin poliisin edustaja.

Sundsvallin poliisi ei ole enää nauttanut kuulustella miehiä, koska poliisilla on käsiteltävänä 12 muuta loikkausta-pausta Chilestä, Turkista ja Libanonista.

Suomi kirii kokousmaana

Suomi on kiivennyt kahden nelitoista tilalle kansainvälisen kongressin isäntämaana.

Kehitys näyttää jatkuvan hyvänä ennakkovarausten perusteella aina vuoteen 1990 asti.

Vuosille 1988 ja 1989 on jo nyt tulossa tusinan verran suuria kongresseja.

Helsinki-Finland Congress Bureau toimittaja Tuula Lindberg ei suotta ole tyytyväinen.

Tuula Lindberg

ryityksille ja kokousten isäntäkaupungeille.

myymään Suomea kokouspaikkana nimenomaan sikäläisille suuryrityksille ja kansainvälisille yrityksille. Lindberg kertoo.

Kun kokous on päätetty pitää Suomessa, alkaa kongressitoimiston jäsenyritysten keskinäinen kilpa siitä, kenelle järjestäminen lankeaa.

-Esimerkiksi tuhannen ihmisen kongressi on kuitenkin jo niin suuri, että kaikille riittää majoitettavia.

Kongressimatkaillun arvioidaan tänä vuonna tuovan Suomeen noin 68 miljoonaa markkaa. Suurensakaan kongressissa ei osallistujien määrää yleensä pudota hotellihuoneiden hintaa, vaan kutakin käsitellään yksilöllisenä asiakkaana.

-Tarkoituksena on mennä

FINNEXPRESS
FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE
WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS
MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR
LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$495 • SEATTLE \$595
LOS ANGELES \$695 • MONTREAL \$595*
 * RULES AVAILABLE UPON REQUEST
CHILDREN 50% — INFANTS 10%
MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA
SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY FOR RESERVATIONS CONTACT:
TRAVEL HANSLIN SERVICE
 40 East 49th Street New York, N.Y. 10017
 Telephones:
 212 832-8989 800 223-0567

Let Finnair take you there.

Special memories need to be renewed. And going to Finland is a special way to do it. When you let Finnair take you there, you'll enjoy the only non-stop service to Helsinki, plus our traditional Finnish hospitality and our affordable APEX fares:

TO HELSINKI	9/15 to 5/14 (86) (round trip)	5/15 to 5/31 8/15 to 9/14 (round trip)	6/1 to 8/14 (round trip)
From New York	\$690	\$ 895	\$ 985
From Seattle	\$925	\$1,063	\$1,176
From Los Angeles	\$966	\$1,154	\$1,238

Fares subject to change without notice

For reservations and information call your travel agent or Finnair, 800-223-5700 (Nationwide), (212) 889-7070 (in New York City), (206) 223-1033 (Seattle), (213) 623-7141 (Los Angeles).

When it's time to renew your special memories, let Finnair take you to Finland.

FLY SAS TO FINLAND

Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage. Make convenient connections throughout Scandinavia to the principal cities in Finland.

Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines convenient schedules, low air fares and traditional hospitality and service.

